

Київський національний торговельно-економічний університет  
Кафедра економіки та фінансів підприємства

# **ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

на тему:

## **Управління формуванням прибутку підприємства**

за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю  
«Перша лізингова компанія», м. Київ

Студентки 2 курсу 1 м групи,  
заочної форми навчання,  
спеціальності 051 «Економіка»,  
спеціалізації «Економіка  
підприємства»

Самелюк Анастасії  
Ігорівни

Науковий керівник –  
канд. екон. наук, доцент

Кондратюк Оксана  
Іванівна

Гарант освітньої програми  
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна  
Владиславівна

Київ 2018

## ЗМІСТ

<b>АНОТАЦІЯ.....</b>	<b>3</b>
<b>ВСТУП.....</b>	<b>4</b>
<b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....</b>	<b>8</b>
1.1. Економічна сутність, види та функції прибутку підприємства.....	8
1.2. Характеристика факторів впливу на формування прибутку підприємства .....	19
1.3. Методичні засади управління формуванням прибутку підприємства.....	31
<b>РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ.....</b>	<b>42</b>
2.1. Аналіз динаміки прибутку та джерел його формування.....	42
2.2. Аналіз факторів впливу на формування прибутку ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ.....	53
2.3. Оцінка ефективності управління формуванням прибутку підприємства.....	64
<b>РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ.....</b>	<b>73</b>
3.1. Визначення шляхів покращення управління формування прибутку підприємства.....	73
3.2. Обґрунтування джерел формування прибутку ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ.....	78
3.3. Розробка планових показників прибутку ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ.....	84
<b>ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....</b>	<b>90</b>
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....</b>	<b>94</b>
<b>ДОДАТКИ</b>	

## АНОТАЦІЯ

**Самелюк А.І. «Управління формування прибутку підприємства»  
(за матеріалами ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ», м. Київ)  
Рукопис.**

Випускна кваліфікаційна робота спеціальність 051 «Економіка», спеціалізація «Економіка підприємства» – Київський національний торговельно-економічний університет – Київ, 2018.

Випускну кваліфікаційну роботу присвячено теоретичним, методичним і практичним аспектам управління формуванням прибутку підприємства. Представлена робота дозволяє дослідити основні засади, методи та засоби формування прибутку підприємства, провести аналіз факторів, що впливають на прибуток, та оцінити ефективність управління ним; обґрунтувати джерела формування прибутку та розробити планові його показники.

**Ключові слова:** прибуток, рентабельність, ефективність, управління прибутком, чистий прибуток.

## ANNOTATION

**Sameliuk A.I. "Management of enterprises' profit formation" (based on materials of LLC "FIRST LEASING COMPANY", Kyiv) Manuscript**

Final qualifying work on a specialty 051 "Economics", specialization "Enterprise Economics" - Kyiv National University of Trade and Economics - Kyiv, 2018.

The final qualifying paper is devoted to the theoretical, methodological and practical aspects of managing the formation of the profit of an enterprise. The presented work allows you to explore the basic principles, methods and means of forming the profits of the enterprise, analyze the factors affecting profits, and evaluate the effectiveness of managing them; to justify the sources of profit and develop its planned indicators.

**Keywords:** profit, profitability, efficiency, profit management, net profit.



## ВСТУП

Ринкові трансформаційні перетворення наполегливо вимагають удосконалення управління діяльністю суб'єктів господарювання в цілому і, зокрема, управління їх фінансовими результатами. Головним орієнтиром і одночасно критерієм оцінки ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств є прибуток. У системі цілей, що формуються власниками та керівниками будь-якої комерційної організації, завдання генерування прибутку займає центральне місце.

Максимізація прибутку є однією з основних задач фінансового менеджера, та вимагає оптимальних рішень в сфері капітальних вкладень, управління структурою та вартістю капіталу, доходами і витратами, основним і оборотним капіталом. Стабільне зростання прибутку - це результат ефективного управління фінансами підприємства в цілому. Прибуток найбільш повно відображає фінансовий результат підприємницької діяльності, забезпечує фінансування розширеного виробництва, соціально-економічного розвитку підприємства, є джерелом матеріального заохочення працівників і базою для розрахунків показників інвестиційної привабливості підприємства.

Отже, ефективне управління діяльністю підприємства сприяє досягненню основної мети її діяльності отримання прибутку. На даний процес впливають як зовнішні, так і внутрішні фактори, що зумовлюють специфіку фінансового менеджменту організації в області управління прибутком. У сучасних умовах розвитку економіки дана проблема набуває найбільшої актуальності і потрібні поглиблювати її вивчення.

Що стосується еволюція поглядів на економічну природу прибутку, то вона розкрита у працях зарубіжних та вітчизняних вчених, таких як: Ф. Найта, Дж. Ф. Уестона, В. Ковальова, А. Шеремета, І. Бланка, А. Мазаракі, О. Гетьмана, С. Покропивного, А. Поддєрьогіна та інших. Необхідність правильного розуміння сутності прибутку цілком закономірна у зв'язку з

тим, що він є однією з найважливіших економічних категорій та головною рушійною силою ринкової економіки. Не дивлячись на велику кількість праць, присвячених вивченню прибутку, ці питання потребують подальшого вивчення, особливо це стосується питань теоретико-методичного та практичного характеру з управління, формування, розподілу та використання прибутку на підприємстві.

**Метою даної випускної кваліфікаційної роботи** є теоретичне обґрунтування аспектів управління формуванням прибутку підприємства, дослідження процесів формування прибутку на підприємстві та розробка рекомендацій з удосконалення процесу управління формуванням прибутку підприємства. Відповідно до поставленої мети в роботі визначені наступні **завдання:**

- дослідити економічну сутність, види та функції прибутку підприємства;
- надати характеристику основним факторам, що мають вплив на прибуток;
- розглянути методичні аспекти управління формуванням прибутку;
- проаналізувати динаміку прибутку та джерел його формування;
- оцінити вплив факторів на прибуток та ефективність управління формуванням прибутку;
- визначити шляхи покращення управління формування прибутком підприємства;
- обґрунтувати основні джерела його формування та розробити планові показники прибутку підприємства.

**Об'єктом дослідження** є процес управління формуванням прибутку підприємства.

**Предметом дослідження** є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів управління формуванням прибутку підприємства.

**Емпірична база дослідження.** Дослідження проведено на матеріалах товариства з обмеженою відповідальністю ПЕРША ЛІЗИНГОВА

КОМПАНІЯ, юридична адреса фірми 04070, м.Київ, вулиця Іллінська, будинок 8. ТОВ «Перша Лізингова компанія» в Україні було створене 6 років тому компанією Eastern Prospekt B.V. і починаючи з 2001 року вело свою діяльність в Україні під франчайзинговою маркою Hertz. Придбання ALD International компанії ТОВ «Перша Лізингова компанія» -Hertz передбачає закінчення дії договору франчайзингу з Hertz та дозволяє ТОВ «Першій Лізинговій компанії» використовувати бренд ALD Automotive. ТОВ «Перша лізингова компанія» була створена в 1999 році і, завдяки своєму швидкому зростанню, зайняла позиції лідера на українському ринку оперативного та фінансового лізингу автомобілів. З парком автомобілів, що в кінці 2005 р. у сукупності налічував 1 990 транспортних засобів, вона має понад 40% ринкової частки.

**Методи дослідження.** У ході дослідження застосовано загальнонаукові методи дослідження: індукції, дедукції, узагальнення, аналізу, зокрема спостереження, групування, статистичні методи обробки інформації, факторний аналіз. Обробку даних здійснено за допомогою електронно-обчислювальної техніки з використанням програмного продукту MS Excel.

**Інформаційною базою дослідження** є законодавчі і нормативні акти, інструктивні документи Міністерства фінансів, Кабінету Міністрів, Верховної Ради України, первинні документи, облікові реєстри та звітні матеріали ТОВ «Перша лізингова компанія». При написанні роботи проаналізовано також монографії та статті зарубіжних і вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, посібники та навчальні посібники з аналізу на підприємствах, інтернет-ресурси.

**Наукова новизна.** Полягає у розвитку та уточненні теоретичних положень щодо управління формуванням прибутку підприємства, зокрема набуло подальшого визначено основні фактори, що мають вплив на прибуток підприємств лізингової діяльності.

**Практична цінність** роботи полягає у тому, що запропоновані методи управління доходами можуть бути використані у практичній діяльності ТОВ



“Перша Лізингова компанія” для підвищення ефективності його діяльності.

**Апробація результатів дослідження.** Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка та фінанси підприємства», 2018 р. на тему: «Прибуток як джерело стабільної діяльності підприємства».

**Структура роботи.** Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Роботу викладено на 102 сторінках друкованого тексту. Список використаних джерел включає 76 найменувань.

## РОЗДІЛ 1

### ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

#### 1.1 Економічна сутність, види та функції прибутку підприємства

Сьогодні проблема зростання прибутку підприємства і ефективності його діяльності стає основоположною для всіх підприємств, що ставить її в ряд найбільш важливих. Сучасна підприємницька діяльність господарюючих суб'єктів спрямована на отримання прибутку. Саме наявність прибутку спонукає підприємців знаходити нові сфери застосування своєї діяльності та досягати відповідних результатів на ринку, а отже прибуток є важливою економічною категорією. На це вказують Рябець П.С., Бондаренко Т.М., відзначаючи, що «показники прибутку є найважливішими в системі формування критеріїв оцінки результативності підприємства, його ділових якостей, ступеня надійності і фінансового благополуччя, як суб'єкта економічних відносин»[1]. З нами погоджується Нагайчук В., який наголошує на тому, що прибуток синтезує всі сторони діяльності підприємства та наочно відображає ефективність его діяльності: зміну доходів, величину витрат, рівень використання ресурсів у процесі виробничої діяльності підприємства [2]. Мантуленко В. та Керженцева А. розглядають прибуток як «складний комплексний показник, який важливо враховувати в процесі пошуку продуктивних управлінських рішень різними учасниками ринку (засновниками, менеджментом організації, інвесторами, кредиторами, постачальниками і споживачами та ін.)» [3].

В свою чергу Ф.Х. Найт, досліджуючи поняття прибутку, вказує на те, що на цей показник є свого роду винагородою керівництву компанії, премією за ризик [4]. Цю думку поділяє і Латипова Л.В. стверджуючи, що прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій капітал в той чи інший вид бізнесу. Він є результатом тільки вмілого і успішного здійснення цього



бізнесу [5].

Згідно господарського кодексу України, прибуток (доход) суб'єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань [6].

Податкове законодавство ототожнює поняття «фінансові результати» та «прибуток». Статтею 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду [7].

За МСФЗ прибуток являє собою результат вирахування з доходів витрат, у тому числі коригувань, які забезпечують підтримку капіталу, де це необхідно. Якщо витрати перевищують дохід, то різниця являє собою чистий збиток» [8]. Слід підкреслити, що прибуток по МСФО, на відміну від українських стандартів бухгалтерського обліку, розглядається не як різниця між номінальними сумами зобов'язань, що виникають у ході реалізації угод, а як величина, що демонструє оцінку зростання реального добробуту організації, що дозволяє говорити про отримання власниками доходів від інвестицій в її діяльність.

Відун В.А., трактує визначення прибутку, як дохід отриманий від виробництва та реалізації будь якого товару чи послуг [9].

Бланк І.О., пов'язує прибуток з ризиком, та визначає прибуток як втілений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення цієї діяльності [10].

За твердженнями С. Ногіна та М. Свиридова [11], прибуток є грошовою формою чистого доходу суспільства, що відображає сукупність економічних відносин, пов'язаних з утворенням національного доходу і його розподілом.

Під різними кутами зору розглядає прибуток Гуторова О.О [12, с. 125]. Так вона, пропонує, розглядати прибуток, виходячи з найбільш простого визначення, а саме як перевищення доходів над витратами. Потім, виходячи з економічної точки зору, де прибуток – це різниця між грошовими надходженнями та грошовими виплатами. А також, з господарської точки зору, характеризуючи прибуток – як різницю між майновим станом підприємства на кінець та на початок звітного періоду .

В свою чергу, Майборода О.Є., зазначає, що прибуток підприємства – головне джерело його розвитку [13 с. 311]. За його допомогою підприємство в змозі вдосконалити свою матеріально-технічну базу, розробити нові типи продукції, проводити успішну фінансову та інвестиційну діяльність. Із приростом прибутку підприємства збільшуються податкові відрахування до бюджетів усіх рівнів, тобто за його допомогою зростає соціально-економічне становище не лише окремого підприємства, а й держави у цілому.

В умовах невизначеності та ризику особливе значення має характеристика прибутку з урахуванням ризику (концепція RAMP), яка дозволяє враховувати ризикову компоненту при розрахунку рівня прибутку [14, с. 29]. Метою концепції є створення загальної бази оцінки ризику і його прямий облік при аналізі ефективності. Більшого поширення це явище набуло у фінансовій сфері. Нині визначення прибутку з урахуванням ризику має особливе значення. Л. Кирилова, також вказує на зв'язок між прибутком та ризиком, з одного боку, прибуток - результат вибору підприємцем варіантів вкладення свого капіталу і реалізації його підприємницьких здібностей, з іншого - плата за ризик [15]. Отже, з позиції підприємця, підприємство повинно забезпечити прийнятний для нього прибуток як плату за вкладений капітал, ризику та підприємницькі здібності.

Результати наукових досліджень вказують на те, що прибуток є основним показником діяльності підприємства, якій відіграє значну роль у здійсненні успішної діяльності підприємства, являється об'єктом оподаткування, розподілення та управління. Саме завдяки прибутку

вирішуються питання з розширенням, фінансуванням, задоволенням матеріальних та соціальних потреб працівників підприємства.

При аналізі категорії прибуток, слід розглянути, яку роль відіграє прибуток підприємства в умовах ринкової економіки. Так, не можна не погодитися з І.О.Бланком [ 10], який виділяє і пояснює основні його ролі. Значення та роль прибутку є досить значною для підприємства. Основні ознаки ролі прибутку в діяльності підприємства наведено на рис 1.1. Визначаючи роль прибутку необхідно звернути увагу на те, що прибуток є основним захисним механізмом, який захищає підприємство від загрози банкрутства, та виступає головною метою підприємницької діяльності. Крім того, стабільний фінансовий результат проявляється у вигляді дивідендів на вкладений капітал, сприяє залученню нових інвесторів і, отже, призводить до збільшення власного капіталу підприємства, таким чином, ми говоримо про спонукальну роль прибутку.

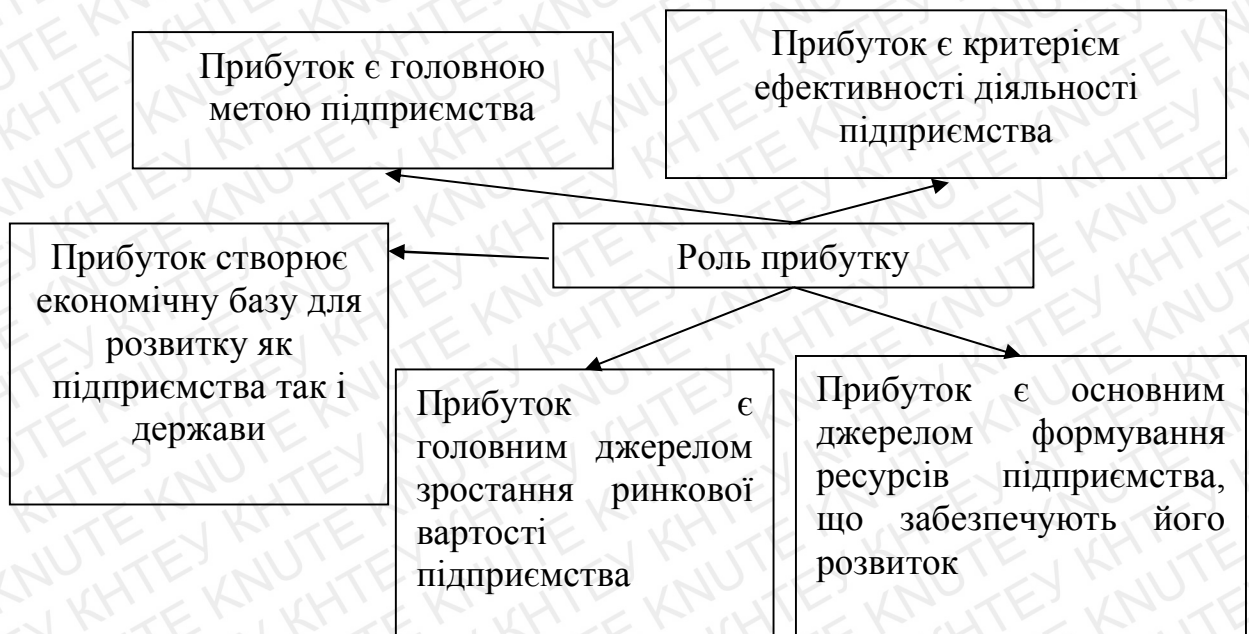


Рис 1.1. Роль прибутку в діяльності підприємства\*

*Джерело: складено автором за [16]*

Гуторова О.О., виділяє ще соціальна роль прибутку, яка проявляється, передусім, в тому, що засоби, що перераховуються до бюджетів різних



рівнів в процесі її оподаткування, служать джерелом реалізації різноманітних загальнодержавних і місцевих соціальних програм, що забезпечують «виживання» окремих соціально не захищених (чи недостатньо захищених) членів суспільства [12]

Отже, можемо зазначити, що основна роль прибутку - показати кінцевий фінансовий результат, який характеризує ефективність виробництва, а також якість і попит на виготовлену продукцію. Кожен підприємець стежить за тим, щоб рівень прибутку підприємства не скорочувався. При вивченні прибутку та його впливу на діяльність підприємства, необхідно також приділити увагу його функціям. Економічний зміст прибутку розкривається у функціях, які він виконує. Підкреслимо, що функція повинна відображати специфічний внутрішній зміст економічної категорії.

Велика роль прибутку в розвитку підприємства і забезпеченні інтересів його власників і персоналу визначає необхідність ефективного управління ним за дієвої та правильно сформованої системи управління прибутком підприємства [13, с. 311].

Щодо функцій прибутку, то більшість дослідників [5, 10, 17] виділяють такі основні як: оціночну (облікову), стимулюючу, фіскальну, регулюючу, контролюючу та інвестиційну (рис. 1.2.). Сутність облікової (оціночної) функції полягає в тому, що прибуток розглядається як оціночний показник, який характеризує ефект, отриманий від здійснення господарської діяльності, та дає можливість оцінити її ефективність. Фіскальна функція реалізується шляхом використання прибутку в якості джерела формування дохідної частини бюджетів усіх рівнів починаючи з державного бюджету, через розподіл прибутку у вигляді податку на прибуток, закінчуючи бюджетом окремого структурного підрозділу підприємства. Частина прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, спрямовується на розширене відтворення. Стимулююча функція полягає в тому, що прибуток використовується як в інтересах суб'єктів підприємництва, так і в інтересах

їхніх працівників, тому він виступає стимулом для управлінського персоналу та працюючих підприємства здійснювати свою діяльність з найвищою ефективністю [10, с. 173].



Рис. 1.2. Функції прибутку\*  
\*Складено автором [5, 10, 14, 17,18]

Афанасьєва К. окремо виділяє таку функцію прибутку, як планування, при цьому наголошує на тому, що планування виступає одним з інструментів управління прибутком [19].

І. Панченко стверджує, що, розглядаючи функції прибутку з позиції їх реалізації для досягнення економічного розвитку суб'єктів господарювання, доцільним є виділення соціальної функції, яка передбачає виконання підприємством програм соціального захисту працюючих та суспільства в

цілому [20].

Сьогодні прибуток виконує інвестиційну функцію, так як цей показник використовується у якості цільового орієнтиру успішності будь-якої організації [4]. На ряду з інвестиційною функцією, необхідно відмітити і інноваційну, яка полягає у можливості підприємства розвивати інноваційну діяльність.

Враховуючи те, що прибуток є головним джерелом зростання ринкової вартості підприємства, Майнуйленко В. виділяє, ще капіталоутворюючу функцію прибутку, зазначаючи, що у сучасних умовах, саме прибуток виступає головним джерелом власного капіталу підприємства [14, с. 32].

Отже, бачимо, що прибуток залежить від багатьох функцій, тому необхідно відповідально підходити до їх вивчення, необхідно розуміти, що частину отриманого прибутку треба спрямовувати на розвиток підприємства, тільки так можна забезпечити розвиток виробництва і, як наслідок, зростання доходів.

Зважаючи на те, що прибуток є складною категорією, виникає необхідність у розгляді різних видів прибутку. Тому для більш розширеного розуміння прибутку розглянемо його класифікація, в якій види прибутку систематизовані за певними ознаками (рис 1.3.).

У ринкових умовах підприємство має повну господарську самостійність, несе економічну відповідальність за результати діяльності і здійснює її з позиції комерційного розрахунку. Це означає, що воно має право здійснювати будь-які операції, дозволені законом, та які забезпечують йому прибуток. Крім основної діяльності, пов'язаної з виробництвом і реалізацією продукції, робіт, послуг, може розпоряджатися своїм майном і мати доходи від реалізації активів, надходження від інших операцій. З цим положенням безпосередньо пов'язане поділ прибутку на види залежно від джерел її формування: як прибуток від реалізації і прибуток від операцій, не пов'язаних з реалізацією.

Так за напрями діяльності виділяють прибуток від операційної,



інвестиційної та фінансової діяльності. У свою чергу, операційний прибуток є результатом виробничо-збутової або основної для даного підприємства діяльності [21].



Рис 1.3. Вид прибутку підприємства \*

\*Розроблено автором за [10, 22, 23,24,25,26,27,28,29,30]

Результат інвестиційної діяльності частково відбивається у вигляді доходів від участі у спільній діяльності, від володіння цінними паперами та депозитними вкладками, частково - у прибутку від реалізації майна. Крім цього, результати інвестицій відображаються на операційному прибутку, коли інвестиції перетворюються в реальні активи з розширення, оновлення та

модернізації виробництва. Під прибутком від фінансової діяльності розуміється непрямий ефект від залучення капіталу із зовнішніх джерел на умовах більш вигідних, ніж середньоринкові умови. Крім того, в процесі фінансової діяльності може бути отриманий і прямий прибуток на вкладений власний капітал шляхом використання ефекту фінансового левериджу.

По складу включених елементів розрізняють маржинальний (валовий) прибуток, прибуток до оподаткування, чистий прибуток. Маржинальний прибуток – це різниця між виручкою – нетто і прямими виробничими витратами з реалізованої продукції. Прибуток до оподаткування характеризує загальний фінансовий результат підприємства. Прибуток до оподаткування являє собою суму фінансового результату від звичайної діяльності та інших доходів і витрат. Чистий прибуток – це сума прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток [29]. Прибуток до оподаткування характеризує загальний фінансовий результат підприємства. Прибуток до оподаткування являє собою суму фінансового результату від звичайної діяльності та інших доходів і витрат. Чистий прибуток - це сума прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток [23].

За характером використання чистий прибуток поділяється на капіталізований і споживчий. Капіталізований прибуток, частина чистого прибутку, що спрямовується на фінансування приросту активів підприємства [23]. Спожитий (використаний) прибуток - той, який витрачається на виплату дивідендів акціонерам та засновникам підприємства. За характером оподаткування прибутку розрізняють оподатковуваний і неоподатковуваний податком [15]. У зарубіжних корпораціях часто встановлюються обмеження, які накладаються на суму нерозподіленого прибутку. Такі обмеження тимчасово виділяють певну суму нерозподіленого прибутку, яка б могла бути виплачена у вигляді дивідендів. Коли обмеження знімаються, ця сума може бути сплачена у вигляді дивідендів та використана на інші потреби. Обмеження нерозподіленого прибутку можуть бути добровільними або

вимушеними. Одним з найбільш поширених добровільних обмежень є обмеження на нерозподілений прибуток з метою розширення матеріально-технічної бази підприємства.

Мінімальний прибуток - це такий прибуток, який після сплати податків забезпечує підприємству мінімальний розмір рентабельності на вкладений капітал [15]. Іноді використовують термін «нормальний дохід на вкладений капітал». Але це не цілком коректно, оскільки ототожнює поняття «прибуток» і «дохід», а мова йде не про всю суму доходів, як збільшення економічних вигод, а про величину, що перевищує витрати. Як бачимо, мінімальний прибуток відображає наявність тільки втрачених зовнішніх можливостей. Тому підприємству цей показник цікавий на стадії планування при виборі варіантів вкладення вільних коштів, як мінімальні порівняльні доходи. Мінімальний прибуток забезпечує економічні інтереси і підприємства, і власника. Його величина непостійна. На неї в першу чергу впливає загальний стан економіки і фінансового ринку.

Цільовий прибуток - це прибуток, який визначає цільову функцію діяльності підприємства та залежить від обраної стратегії [9]. Він може бути нормальним --тобто прибуток який відповідає нормі прибутку на капітал, що склався на ринку. Також необхідним - тобто та необхідна сума прибутку, яка відповідає потребам підприємства в коштах на виробничий та соціальний розвиток.

Максимальний прибуток - це прибуток, який пов'язаний з реалізацією продукції - максимальний прибуток підприємство отримує при такому обсязі діяльності, коли граничні доходи дорівнюють граничним витратам, тобто граничні доходи (витрати) ростуть відповідно до росту обсягів виробництва [15]. Саме максимальний прибуток і його стійке зростання - найважливіша умова процвітання не тільки конкретного підприємства, а й національної економіки в цілому. Завдяки отриманню прибутку, підприємство може збільшити свої масштаби, зміцнити позиції на ринку. Як правило, цей процес супроводжується оновленням і вдосконаленням самого підприємства. Це є



спільною метою підприємництва.

Такий розподіл прибутку відіграє важливу роль у формуванні податкової політики, оскільки дозволяє оцінювати альтернативні господарські операції з позиції їх ефекту. Склад прибутку, що не підлягає оподаткуванню, регулюється податковим законодавством. Розрізняють також номінальний і реальний прибуток, скоригований на темп інфляції у звітному періоді. За період формування, що розглядається, виділяють прибуток звітного року, прибуток попереднього року і планований прибуток.

Наведений перелік класифікаційних ознак не відбиває всього різноманіття видів прибутку, використовуваних у науковій терм інології та практиці роботи підприємства. При розгляді підходів до класифікації прибутку встановлено, що на сьогодні в довідковій, науковій літературі та законодавчих актах відсутній єдиний підхід до класифікації прибутку. При розгляді літературних джерел наукового та довідкового характеру виявлено, що найпоширенішими є наступні види прибутку: бухгалтерський, балансовий, валовий, операційний, чистий прибуток. Саме ці види вважаються основними і використовуються у вжитку найчастіше.

Прибуток є головною метою підприємницької діяльності та відіграє значиму роль так, як є критерієм ефективності конкретної діяльності, основним захисним механізмом від загрози банкрутства підприємства, базою економічного розвитку держави, виступає головним джерелом задоволення соціальних потреб суспільства та зростання ринкової вартості підприємства, а також основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів для забезпечення розвитку підприємства. Отримання прибутку є визначальним мотивом діяльності підприємства. Прибуток – важливе джерело бюджетних ресурсів держави, що підтверджують дані статистики. Так поступлення від податку на прибуток до бюджету України склали у 2017 році 73397 млн грн, що на 13174 млн. грн більше порівняно з 2016 роком[30]. Слід звернути свою увагу на той фактор, що прибуток створює ту базу, яка сприяє самофінансуванню, розширеному відтворенню. За

рахунок прибутку виконуються зовнішні фінансові зобов'язання перед бюджетом, банками та іншими організаціями. Прибуток також є базою інноваційного процесу, джерелом утворення фондів економічного стимулювання, базою для прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень.

## **1.2 Характеристика факторів впливу на формування прибутку підприємства**

Отже, можемо зазначити, що основна роль прибутку - показати кінцевий фінансовий результат, який характеризує ефективність виробництва, а також якість і попит на виготовлену продукцію. Кожен підприємець стежить за тим, щоб рівень прибутку підприємства не скорочувався. Однак на рівень прибутку і його зміну впливає дуже багато чинників, які не завжди безпосередньо залежать від самого підприємства. У процесі вирішення завдань, спрямованих на управління прибутком, необхідно розглядати максимальну кількість варіантів, спрямованих на розподіл або використання прибутку, а потім з усіх альтернатив вибирати ті варіанти, які максимально відповідають цілям і задачам підприємства. Обираючи той чи інший варіант використання прибутку, необхідно мати на увазі, що на цей показник впливають різні фактори. Алексеев В. та Алексеева М. зазначають, що «величина прибутку складається під впливом багатьох зовнішніх і внутрішніх факторів і відображає всі сторони діяльності суб'єкта» [18]. Тому, прибуток необхідно розглядати як керований об'єкт, що може піддаватися плануванню та прогнозуванню, обліку і аналізу, регулюванню та контролю.

Морщенок Т. С. та Задорожня В. О. [31, с. 173] відмічають, що в умовах ринку принципове значення має вміле управління факторами, які впливають на величину прибутку. Для характеристики факторів, що мають вплив на прибуток, необхідно звертати увагу на джерела його отримання.

Так, Морщенок Т. С., Задорожня В. О., Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. [31, с. 174, 32, с.345], виділяють три основні джерела отримання прибутку:

- перше джерело утворюється за рахунок монопольного становища підприємства по випуску тієї чи іншої продукції (унікальності продукту). Однак, таке джерело має нестабільний характер через антимонопольну політику держави і зростаючу конкуренцію з боку інших підприємств;

- друге джерело пов'язане безпосередньо з виробничою і підприємницькою діяльністю. Ефективність його використання залежить від знання підприємством кон'юнктури ринку й уміння адаптувати розвиток виробництва під його зміну;

- третє джерело пов'язане з інноваційною діяльністю підприємства. Його використання пов'язане з постійним оновленням продукції, що випускається, забезпеченням її конкурентоспроможності, ростом обсягів реалізації і збільшенням маси прибутку.

Що стосується зростання прибутку, то зосереджують увагу на чотирьох таких факторах, як: зростання цін, зниження виробничих витрат, удосконалення структури кінцевих продуктів, підвищення вартості кінцевих продуктів.

Такої ж думки притримуються В. Серединська, О. Загородна та Р. Федорович, вказуючи на те, що для зростання прибутку необхідно звернути увагу на: маркетингові дослідження для нарощування реалізації товарів, робіт, послуг; розширення, орієнтуючись на ринок, асортимент і якість продукції; впровадження заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників; зменшення витрати на виробництво (реалізацію) продукції; створювання конкурентоспроможних умови продажу своїх товарів і надання послуг; договірні відносини з постачальниками і покупцями; розміщення отриманого раніше прибутку для досягнення оптимального ефекту [32, с. 346].



Крім зазначених факторів заслуговують на увагу і ті, що впливають на формування прибутку, а саме: сфера діяльності підприємства; галузі господарства; форма власності; розвиток ринкових відносин; фінансово-господарська діяльність підприємства; облік фінансових результатів.

Зростання розмірів одержання прибутку пов'язане із збільшенням рівня цін продажу товарів. Управління цінами реалізації залежить від обґрунтованості вибору цінової політики підприємства на споживчому ринку, використання сприятливої торговельної кон'юнктури в окремі періоди року.

При однаковій величині доходів підприємство може мати різний розмір прибутку, що залежить від величини витрат обігу.

Кириллова Л.Н. [15, с. 60 ], серед основних факторів, що впливають на прибуток від інших операцій виділяє:

- політику у формуванні фінансових ресурсів;
- стан фінансового ринку;
- вартість послуг кредитних організацій;
- дотримання фінансової дисципліни підприємством і партнерами;
- якість господарських договорів;
- якість управління дебіторською заборгованістю;
- систему оподаткування та ін.

Також фактори, що мають вплив на прибуток можна поділити на зовнішні та внутрішні, які тісно пов'язані між собою. Зовнішні фактори визначаються зовнішнім середовищем функціонування підприємства, внутрішні - внутрішньої середовищем і виникають як наслідок роботи підприємства в цілому або його персоналу. При цьому автори акцентують увагу на різних видах зовнішніх і внутрішніх факторів. Так, наприклад, С. Тимофеева та П. Кибальчич [ 33 ] до зовнішніх факторів, що впливають на величину прибутку підприємства, відносять: стан ринку; ціни і тарифи на паливо, енергію; норми амортизації; систему оподаткування; порушення дисципліни з боку партнерів; сприятливі або несприятливі соціальні та інші

умови; обсяг і якість природних ресурсів.

Басюркіна Н.Й [ 34 ], звертає увагу на те, що оскільки зовнішні фактори не піддаються регулюванню з боку підприємства, слід більш докладно розглянути основні внутрішні фактори, що впливають на розмір прибутку, а саме обсяг реалізації продукції. Так при високій питомій вазі постійних витрат у собівартості продукції зростання обсягу реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку в результаті зниження частки постійних витрат, що припадають на одиницю продукції. Оскільки прибуток обчислюється як різниця між ціною і собівартістю продукції, то очевидним є той факт, що на розмір прибутку впливають зростання цін і зниження собівартості. До числа факторів

зростання прибутку варто, також віднести і відновлення асортименту та номенклатури продукції, що випускається. рибуток у ринковій економіці є рушійною силою відновлення як виробничих фондів, так і продукції, що випускається.

Інші автори, до внутрішніх факторів відносять: обсяг і якість реалізованої продукції; політику ціноутворення підприємства; рівень собівартості продукції; якість менеджменту; рівень освіти та кваліфікації кадрів; технічний рівень основних засобів; творчу ініціативу; матеріальне становище і економічну зацікавленість персоналу [33].

Крім того необхідно враховувати, що вплив факторів, варіюється в короткостроковій та довгостроковій перспективі. Алексеев В. та Алексеева М. радять у «процесі аналізу враховувати вплив кожного з перерахованих факторів у тій мірі, в якій вони здатні вплинути на розмір і характер прибутку, отриманого підприємством» [18]. Проведені дослідження дозволили виокремити зовнішні та внутрішні фактори впливу на прибуток підприємства (рис 1.4.), в свою чергу внутрішні можуть бути основними та другорядні, а зовнішні – прямого та непрямого впливу.

Крім того прибуток може формуватися за рахунок монопольного становища підприємства на ринку тієї чи іншої продукції або унікальності продукту. Шарінова Г., серед факторів, які впливають на прибуток, відзначає інновації, вказуючи на те, що «однією з головних причин, що визначають прибуток є: впровадження інновацій, відсутність страху перед ризиками, раціональне використання коштів, досягнення оптимальних обсягів діяльності» [35]. Поряд з перерахованими вище факторами, також необхідно



звернути увагу на такі макроекономічні чинники, як податкова і кредитна політика держави, розвиток діяльності громадських організацій споживачів товарів і послуг, і, нарешті, політична стабільність у державі.



Рис 1.4. Фактори, що впливають на прибуток підприємства\*

\* Джерело: складено автором за [1, 2, 5, 36, 37]

Тому для того, щоб здійснювати ефективну та прибуткову діяльність необхідно постійно проводити моніторинг ринку, вдосконалювати технології, оновлювати свою продукцію (послуги), забезпечувати конкурентоспроможність.

Науковці [38, 39, 40], визначають такі фактори, що формують прибуток: інновації, розмір підприємства, ринок. До факторів зростання прибутку зараховують [41, с. 373-374]: збільшення обсягів випуску і реалізації продукції; підвищення якості, розширення асортименту, згідно з ринковими потребами; збільшення продуктивності праці; скорочення витрат; приріст віддачі від потенціалу підприємства, у т. ч. фінансів; удосконалення

цінової політики; забезпечення ефективних договірних відносин із замовниками (покупцями) і постачальниками; ефективне інвестування прибутку.

Одним з визначальних факторів ефективної роботи підприємства є кадровий потенціал. Від якості кадрів, продуктивності праці залежить раціональність використання усіх ресурсів підприємства. Професійні якості персоналу визначаються його кваліфікацією, ініціативністю, відповідальністю [42, с. 159]. Ефективний розвиток підприємства в ринкових умовах потребує фахівців, які мають теоретичні і практичні знання в галузях менеджменту, маркетингової діяльності, кон'юнктури ринку, досвід зі створення соціально орієнтованих систем та ін. [39, с. 98].

Прибуток підприємства залежить від ефективності його фінансової політики. Аналіз показників фінансового стану підприємства актуальний для власників, менеджменту підприємства, інвесторів, позичальників та інших суб'єктів. За фінансовими показниками виявляють рівень розвитку кризових явищ [43, с. 70], що забезпечує інформаційну базу для розробки антикризових заходів. Від оборотності, віддачі засобів, вкладених у певний вид діяльності, залежить інвестиційна привабливість галузі [39, с. 40], а отже, отримання додаткових джерел фінансування розвитку підприємства. Прискорення оборотності оборотних активів, за умови рентабельного виробництва, збільшує його прибуток. Важливе значення для розвитку підприємства має структура оборотних активів. Збільшення дебіторської заборгованості погіршує можливості формування виробничих запасів, що підвищує ризик збитків підприємства [42, с. 83]. Негативно впливає на фінансові результати також відтермінування дебіторської заборгованості. Для її зменшення в сучасних умовах підприємства вживають попереджувальні заходи: збільшують частку замовлень, виконаних на умовах авансових платежів, відмовляються від подальшої співпраці з боржниками; активізують роботу зі стягнення дебіторської заборгованості. Для стягнення боргів підприємства застосовують політику нагадування, великі і середні

підприємства вирішують спори в судовому порядку.

Зі структурою окремих видів прибутку, що формується на підприємстві, пов'язане поняття «якість прибутку». У найбільш узагальненому вигляді воно характеризує структуру джерел формування прибутку за видами діяльності (торговельній, інвестиційній, фінансовій). В рамках кожного з цих видів прибутку дане поняття характеризує конкретні джерела зростання прибутку. Це може бути висока якість торговельного прибутку, що характеризується зростанням обсягу реалізації товару, зниженням витрат, та низька її якість - зростанням цін на товар без збільшення обсягу його реалізації [44]. Поняття «якість прибутку» дозволяє правильніше оцінювати її динаміку, проводити її зіставлення з прибутком інших підприємств.

Необхідність проведення моніторингу факторів, що впливають на прибуток підприємства говорять і результати діяльності підприємств (рис 1.5), з яких бачимо, що в сьогоденних умовах господарювання підприємства мають значні збитки, тому великого значення набуває необхідність дослідження проблем прибутку, з точки зору, пошуку шляхів покращення ефективності діяльності, підвищення прибутків підприємств та забезпечення їх стабільності в конкурентному ринковому середовищі.

Виходячи з того, що об'єктом дослідження виступає прибуток підприємства ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ», то необхідно розглянути фактори, що впливають на прибуток таких підприємств.

Так, відповідно до даних Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [46]: станом на 2017 в Україні зареєстровано 196 лізингодавців (станом на 31.06.2017), що на 27,9% менше ніж у першому півріччі 2016 року, з них фактично працюють на ринку лізингових послуг 40 лізингових компаній. Кількість діючих договорів фінансового лізингу зменшилась на 24,8% (31.06.2016 – 19 530 одиниць, 31.06.2017 – 14 689 одиниць), кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період зменшилася на 39,3 % (31.06.2016 – 5 693 млн.



грн., 31.06.2017 – 3 455 млн. грн.) проте в порівнянні з першим півріччям 2015 року – зросла на 131,41 % (31.06.2015 – 1 493 млн. грн.).

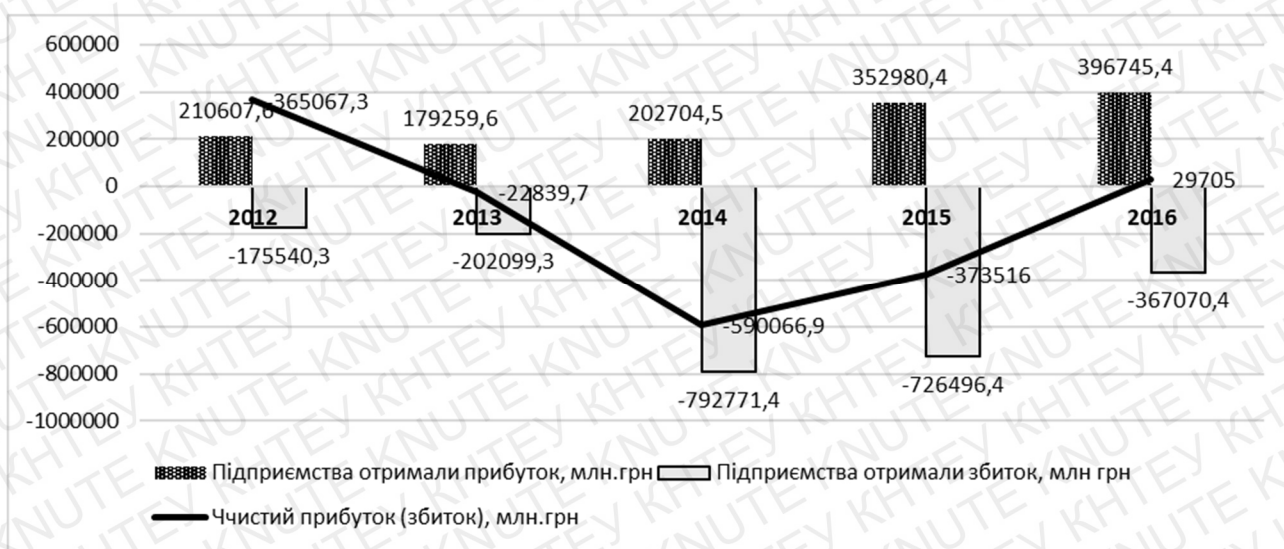


Рис. 1.5. Динаміка чистих прибутків (збитків) (млн. грн.) підприємств за видами економічної діяльності протягом 2012-2016 рр\*.

*Джерело: складено автором за [45]*

Станом на початок 2017 року, в Україні було зареєстровано 200 фінансових компаній і 202 юридичних осіб-лізингодавців. Проте, обсяг лізингу складає всього 0,2% ВВП України [ 47 ].

Проблеми лізингової діяльності, тісно переплетені із загальноекономічними проблемами України, проте мають дещо інше забарвлення і вплив на ринок лізингу, та на результати діяльності цих підприємств. Серед основних факторів, що впливають на прибуток підприємств лізингової діяльності, також можна окреслити як внутрішні, так і зовнішні (рис 1.6). Основними з них є ті які впливають на ціну послуг та попит на пред'явлені послуги.



Рис 1.6. Фактори впливу на прибуток підприємств лізингової діяльності\*

Джерело: \*авторська розробка

На нашу думку, дослідження факторів, що впливають на прибуток від лізингової діяльності доцільно спрямувати у таких напрямках: визначення основних ризиків лізингової діяльності та розроблення системи управління ризиками; проведення дослідження ринку лізингу шляхом анкетування; запровадження та адаптація новітніх форм лізингу у сучасних умовах в Україні; дослідження закордонного досвіду діяльності світових лізингових компаній на інших суб'єктів, що надають лізингові послуги; створення скорингових програм для адекватного та швидкого оцінювання потенційних лізингоотримувачів тощо.

Ідентифікувавши фактори, що впливають на прибуток підприємства, необхідно застосувати методи аналізу цих факторів, які дозволять оцінити ступінь їх впливу. Необхідно звернути увагу і на те, що дія факторів, які мають вплив на прибуток може бути як позитивна так і негативна. Серед факторів, що позитивно впливають на зростання прибутку, можна назвати такі, як збільшення попиту на послуги та продукцію, зростання ціни, уповільнення інфляційних процесів, зростання якості продукції тощо. Якщо, дані фактори будуть погіршуватися, то з позитивного впливу, вони будуть мати негативний вплив. Для проведення аналізу повинен бути повний набір факторів, як внутрішніх так і зовнішніх. Серед основних методів, що дозволять оцінити середовище, можна виділити наступні:

1. Метод SWOT- аналізу. При зміні факторів зовнішнього середовища перед окремою організацією відкриваються нові можливості чи створюються додаткові труднощі (загрози). Тому організація повинна вміти передбачати можливості і загрози, що виходять із зовнішнього середовища. Для стратегічного дослідження зовнішнього середовища застосовується SWOT-аналіз, що проводиться як індивідуально, так і в групах. SWOT - це аббревіатура чотирьох англійських слів: S - Strengths - сильні сторони, W - weaknesses - слабкі сторони, O - Opportunities - можливості, T -Threats – загрози [48]. Це відносно легкий у застосуванні інструмент для оцінки стратегічного стану фірми.



2. PEST-аналіз ставить мету виявити ті фактори зовнішнього середовища, що найбільше впливають на підприємство, а також передбачити діагностику впливу цих факторів. До того ж у процесі аналізу зовнішнього середовища необхідно з'ясувати рівень його невизначеності та як підприємство може взаємодіяти з цією невизначеністю [49 с. 19]

3. Аналіз життєвого циклу. варто зазначити, що застосування концепції життєвого циклу в сучасних економічних умовах набуває особливого значення. Це зумовлено рядом причин, таких як спад виробництва, інфляція, соціальна напруга, що є наслідком світової економічної кризи, яка супроводжується стратегічною невизначеністю, нестабільністю організаційного середовища, збільшенням інтенсивності змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, уповільненням темпів росту та обмеженістю ресурсів [50, с. 30.].

4. ABC-аналіз це метод, який дозволяє здійснити класифікацію всієї продукції за рівнем важливості з точки зору обсягів або доходів від реалізації. Його сутність полягає у формуванні трьох класів продукції, які відрізняються своєю важливістю та внеском в дохід підприємства [51, с 18 ]. Застосування ABC-аналізу дасть реальну можливість підприємству визначити ефективність власного асортименту та розробити (вдосконалити) шляхи його оптимізації.

Серед кількісних методів визначення факторів впливу на прибуток, можемо назвати ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць, індексний, інтегрування, логарифмування (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

№з/п	Метод	Характеристика методу
1	2	3
1	Ланцюгових підстановок	Полягає в поступовій заміні базисної величини чи планового показника кожного факторного показника в обсязі результативного показника на фактичну в звітному періоді. Порівняння результату розрахунку з попереднім надає можливість визначити величину впливу окремих факторів на результативний показник.

Продовження табл.1.1

1	2	3
2	Абсолютних різниць	Величину впливу факторів розраховують множенням абсолютного приросту аналізованого фактора на базову величину факторів, які розташовані праворуч від нього в моделі, і на фактичну величину факторів, що розташовані ліворуч від нього
3	Відносних різниць	Модифікація методу ланцюгових підстановок. Використовують відносні відхилення фактичних показників звітного періоду від базового періоду чи планових показників. Метод доцільно використовувати, коли обчислені відносні відхилення окремих факторів.
4	Індексний	Ґрунтується на відносних показниках динаміки порівнянь, виконання плану, що відображають співвідношення факторного рівні показника у звітному періоді до його рівня в базисному періоді.
5	Інтегрування	Використання методу дасть змогу отримати точніші результати розрахунку впливу факторів порівняно з іншими методами, оскільки додатковий приріст результативного показника від взаємодії факторів приєднується не до останнього фактора, а ділиться між ними порівну.
6	Логарифмування	Результат не залежить від послідовних обчислень і забезпечує їх високу точність. За допомогою логарифмування результат сумісної дії факторів розподіляють пропорційно до частки ізольованого впливу кожного фактора на рівень результативного показника.

*Джерело: Розроблено автором на основі [52, с. 49-61, 23, с. 40-45]*

Отже, вивчення факторів, що мають вплив на прибуток дозволить правильно вибудувати систему управління прибутком та інтегрувати її у загальну систему управління підприємством, а саме власним і позиковим капіталом для залучення додаткових фінансових ресурсів інвестиційного характеру; управління комерційним кредитом з метою забезпечення найбільш оптимальних умов організації розрахунків за господарськими договорами; маркетингова і цінова політика, що забезпечує ефективність збуту; управління персоналом, що забезпечує якість праці і в підсумку зростання продуктивності праці.



### 1.3 Методичні засади управління формуванням прибутку підприємства

На сьогоднішній день прибуток є основним джерелом фінансування діяльності підприємства, задоволення фінансових інтересів власників підприємства і його найманих робітників, про це свідчать дані рис. 1.7. Аналіз фінансування діяльності підприємств дозволяє зробити висновок, що на сьогодні основним джерелом фінансування є власні кошти підприємств, так їх доля у 2016 р. склала 66,35% від загального обсягу, що на 3,71% більше ніж у 2012 році, а темп їх приросту за аналізований період становить 32,26%.

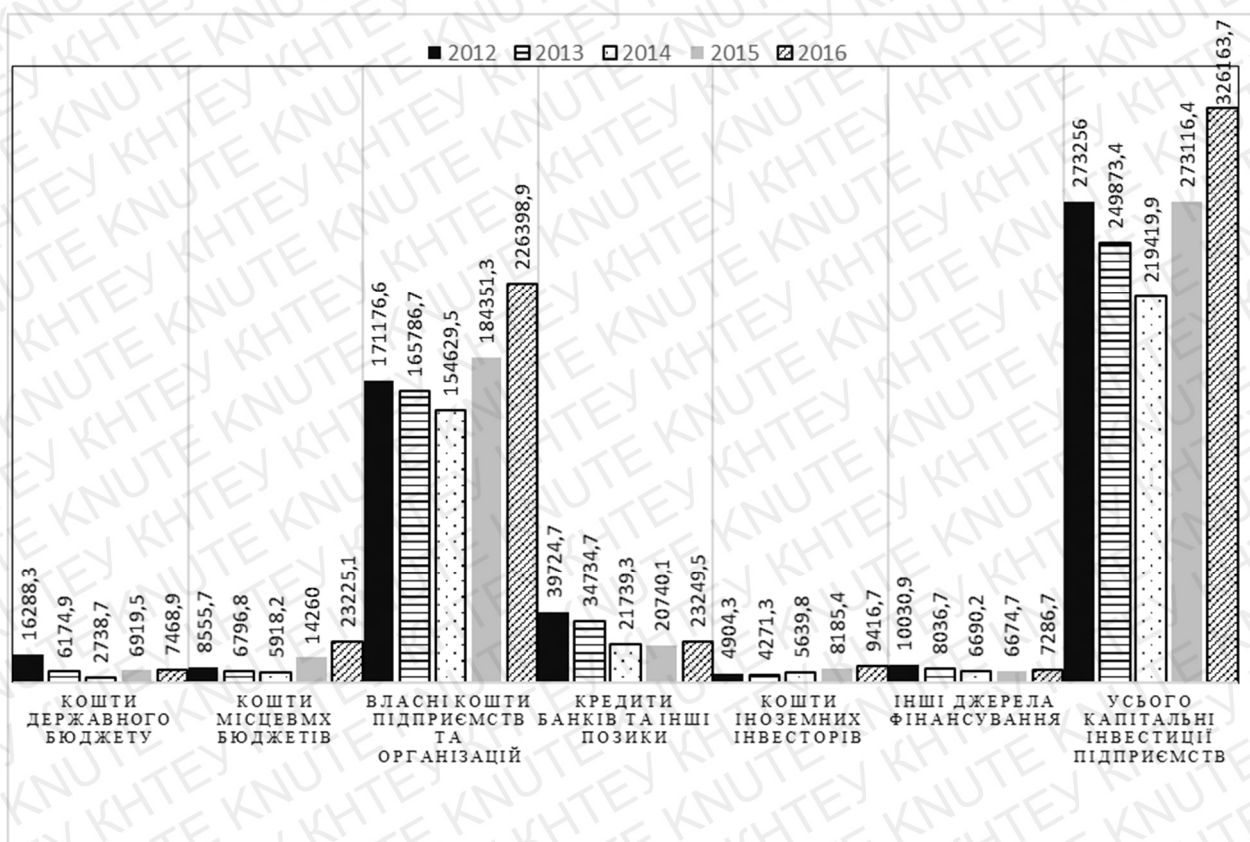


Рис 1.7. Капітальні інвестиції підприємств за джерелами фінансування за 2012-2016 рр., млн, грн \*

*Джерело: складено автором за [45]*

Так як, основним джерелом фінансування діяльності є власні кошти підприємства, які формуються за рахунок прибутку, то необхідно



досліджувати джерела отримання прибутку. Латипова Л. В. [5] пропонує приділяти увагу таким основним джерелам отримання прибутку як:

- джерела, що утворюються за рахунок монопольного становища підприємства з випуску тієї чи іншої продукції або (і) унікальності продукту;
- джерела, що пов'язаний безпосередньо з виробничою і підприємницькою діяльністю;
- джерела, що виникають з інноваційної діяльності підприємства.

Ми погоджуємося, з Латиповою Л., сьогодні виникає необхідність приділяти увагу постійному оновленню продукції, що в свою чергу призведе до забезпечення її конкурентоспроможності, а це буде сприяти зростанню обсягів реалізації та збільшенню прибутку.

Крім того за рахунок прибутку здійснюється фінансування заходів по науково-технічному і соціально-економічному розвитку підприємств, збільшення фонду матеріального заохочення працівників. І як зазначають Гуторова О та Гадацький Р, він є не лише джерелом забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємств, але набуває все більшого значення у формуванні бюджетних ресурсів, позабюджетних і благодійних фондів. [12]

Зважаючи на те, що підприємства усіх форм власності, отримавши фінансову самостійність, мають право вирішувати, на які цілі і в яких розмірах направляти прибуток, що залишився після сплати податків до бюджету і інших обов'язкових платежів і відрахувань, тому постає питання відповідальності власників за формування і використання фінансових ресурсів, у тому числі прибутку. Тому велике значення приділяється управлінню прибутком підприємства. Майборода О.Є., Сукрушева Г.О. [13] зазначають, що управління прибутком підприємства – це складний процес прийняття рішень щодо основних аспектів його формування, розподілу та використання.

Як стверджують С. Ногіна та М. Свиридова [11, с. 283], управління прибутком - це складна багаторівнева система трансакцій, яка містить у собі

як мінімум три підсистеми: формування, розподіл та використання. Для кожної з них притаманні свої конкретні цілі, завдання, інструментарій їх досягнення.

Покропивний С.Ф. [53, с. 300], зазначає, що головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості. Ефективне управління прибутком підприємства можливе при дієвій та правильно сформованій системі управління прибутком підприємства. Система управління прибутком підприємством – це сукупність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких має функціональне призначення та спільна дія котрих, за певних умов, забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини. Процес управління прибутком підприємства має відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети та основних задач цього управління, а також бути невід'ємною частиною усієї системи управління прибутком підприємства. Виходячи з головної мети, система управління прибутком дає змогу вирішувати такі завдання (рис. 1.8):

- забезпечення максимізації розміру прибутку, що формується відповідно до ресурсного потенціалу підприємства;
- забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку і допустимим рівнем ризику; забезпечення високої якості прибутку, що формується;
- забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства;
- забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період; –
- забезпечення постійного зростання ринкової вартості підприємства; –
- забезпечення ефективності програм участі персоналу щодо прибутку.



Рис. 1.8. Основні завдання управління прибутку підприємства [13, с. 312 ]

Умовою ефективної організації системи управління прибутком є дотримання регулятивних принципів (рис 1.9.). Необхідно зазначити, що принципи управління прибутком залежать від багатьох факторів, головними з яких є особливості галузевої приналежності, спеціалізація підприємства, його організаційна форма і форма власності, цілі стратегічного розвитку й етапи реалізації стратегії і т. д. Це зумовлює поряд із використанням загальноприйнятих принципів управління прибутком необхідність розроблення особливих принципів для кожного конкретного підприємства індивідуально, ґрунтуючись на системному підході і комплексному аналізі його діяльності.

Дослідження принципів управління дає змогу застосовувати обмірковані, аргументовані дії і рішення під час розроблення інструментів управління прибутком [56, с. 148].



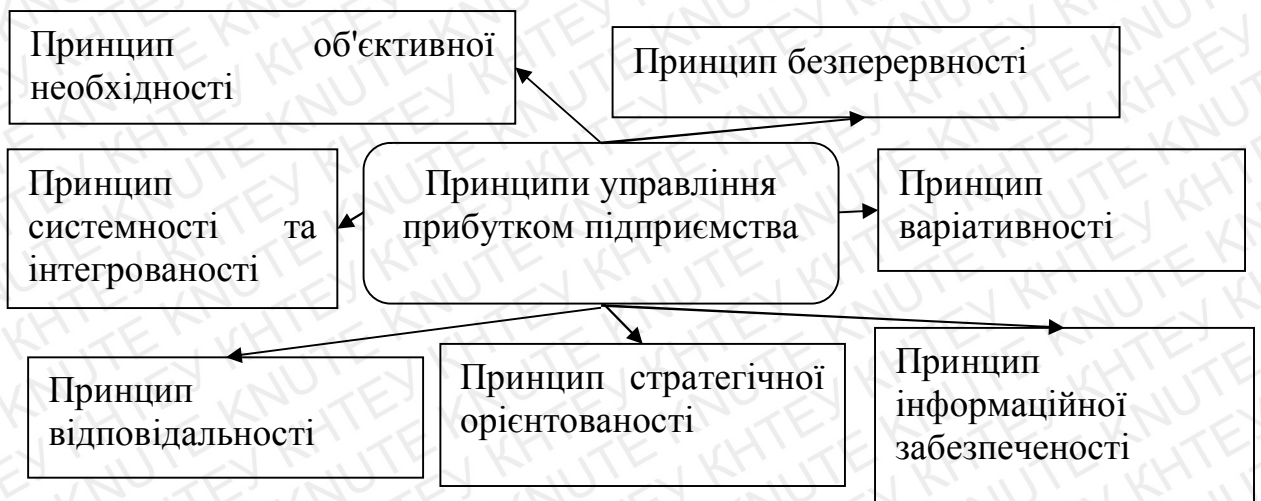


Рис 1.9. Принципи управління прибутком підприємства\*  
 \* Джерело: складено автором за [54, 55]

Процес управління прибутком підприємства має відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети та основних задач цього управління. З цією метою нами запропонована дана структурно-логічна схема здійснення процесу управління прибутком підприємства (рис.1.10).

Політика управління формуванням прибутку підприємства повинна бути спрямована на максимізацію розміру позитивного фінансового результату через виконання комплексу завдань щодо забезпечення зростання обсягів його діяльності ефективного управління витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізації складу та структури обігових коштів, підвищення продуктивності праці та системи управління суб'єктом господарювання.

Управління прибутком підприємства під час його формування, розподілу та використання передбачає створення певних управлінських та організаційних аспектів. Так, під час формування прибутку підприємства необхідно розробити систему показників для оцінки його потенційного обсягу та якості. Під час розподілу прибутку необхідно визначити пріоритетні напрями розвитку підприємства для ефективного його

функціонування, тобто розподіл і використання прибутку повинні виходити із головної місії підприємства та досягнення стратегічних цілей. Це можливо за умови здійснення моніторингу та ефективного управління прибутком підприємства з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на його діяльність. Схема розподілу прибутку наведено на рис. 1.11.



Рис 1.10. Структурна схема управління прибутком підприємства [ 57]

Куц Л.Л. [59], наголошує на тому, що забезпечення ефективного управління прибутком підприємства визначає ряд вимог до цього процесу, а саме:

- інтегрованість з загальною системою управління підприємством;
- комплексний характер формування управлінських рішень;

- високий динамізм управління; – багатоваріантність підходів до розробки окремих управлінських рішень;
- орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства.



Рис. 1.11. Схема використання прибутку підприємством [58, с. 189 ]

Кобець А.О. [60] виділяє такі особливості процесу управління прибутком підприємств в умовах ринкових відносин, як:

- удосконалення планування розподілу фінансових ресурсів підприємств;
- підвищення вимог до організації управління матеріальними ресурсами підприємств; – посилення ролі функції регулювання у формуванні кредитної політики підприємств;
- проведення ефективного контролю фінансових результатів



підприємств.

Важливим в процесі управління прибутком є оцінка показників прибутку, виявлення та вимір дій різних чинників на прибуток, оцінка можливих резервів подальшого росту прибутку на основі оптимізації об'ємів виробництва та витрат. Фінансовий результат може характеризуватися такими показниками, як доход, виручка, прибуток (збиток), рентабельність. Практичне значення показника доходу полягає в тому, що він характеризує загальну суму коштів, яка поступає підприємству за певний період і, за вирахуванням податків, може бути використовувана на споживання та інвестування. Доход іноді є об'єктом оподаткування. Доход – найважливіший економічний показник роботи підприємств, що відображає їхні фінансові надходження від усіх видів діяльності, кінцевим результатом якої виступає виробнича і реалізована продукція (зроблені послуги, виконані роботи), оплачені замовником. Доход – це гроші, які продавець сподівається одержати за продану одиницю виготовленої продукції [61, с. 62].

Рентабельність – один із головних вартісних показників ефективності виробництва, який характеризує рівень віддачі активів і ступінь використання капіталу у процесі виробництва. Коефіцієнт прибутковості (рентабельності) визначається відношенням прибутку до капіталу, що інвестується. Показники рентабельності дозволяють оцінити, який прибуток отримує підприємство з кожної вкладеної в активи гривні і наскільки прибуткова діяльність.

Негла Т.Т. [62], до складу системи показників управління прибутком відносять шість показників: точку беззбитковості, запас фінансової міцності, точку закриття підприємства, межу безпеки, обсяг реалізації продукції на отримання цільового прибутку, питомий маржинальний прибуток. Ця система не включає показник маржинального доходу, що є одним з основних критеріїв прийняття управлінських рішень стосовно прибутку. Також відсутній показник беззбитковості реалізації, що відображає точку беззбитковості у грошових одиницях вимірювання та дозволяє здійснювати

CVP-аналіз при багатомноменклатурному виробництві.

Згідно з думкою Н.П. Шморгуна [63], до системи показників управління прибутком слід віднести вже сім показників: точку беззбитковості, беззбитковість реалізації, коефіцієнт маржинального доходу, обсяг реалізації продукції на отримання цільового прибутку, ціновий коефіцієнт та ціну беззбитковості. Ця система включає беззбитковість реалізації, але не включає також показник маржинального доходу.

Б. Файфер [64] до складу системи показників управління прибутком відносить вісім показників: точку беззбитковості, запас фінансової міцності, точку закриття підприємства, коефіцієнт запасу міцності, питомий маржинальний дохід, маржинальний дохід, беззбитковість реалізації та силу операційного важеля. Цей підхід ураховує як маржинальний дохід, так і беззбитковість реалізації, але інші показники відрізняються від попередніх підходів.

Оцінка господарської діяльності підприємства завжди здійснювалась за допомогою показників прибутковості як результативності господарської діяльності. На стадії зародження та первинного розвитку підприємства важливі не абсолютні, а відносні показники прибутковості, що можуть бути відображені в позитивній динаміці [65]. Показники прибутковості повинні бути стабільними в довготерміновому періоді, що може бути забезпечено зменшенням ризиків одержання прибутку. На всіх стадіях розвитку і особливо зрілості підприємства доцільно розглядати прибутковість усього майна підприємства, тобто сукупних активів, окремих його частин, зокрема виробничих фондів, а також джерел їх формування. Виходячи з зазначених вище показників, можемо виробити методику аналізу прибутку на підприємстві (рис. 1.12).

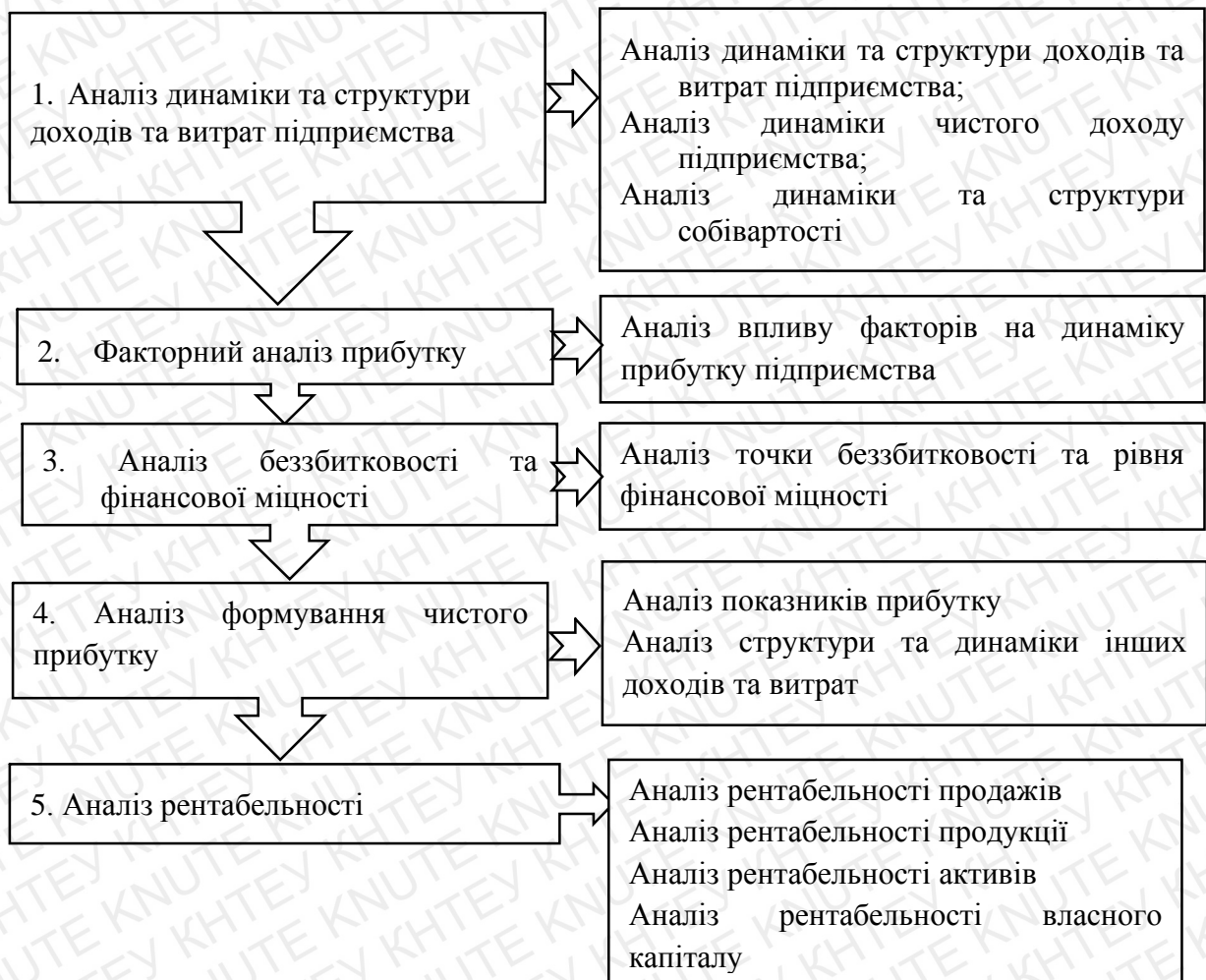


Рис. 1.12. Методика аналізу прибутку підприємства\*

\* Джерело: складено автором за [23, 52, 53, 63, 65, 66 ]

Одним із завдань управління прибутком є розробка та реалізація заходів, спрямованих на підвищення його рівня. Таким способом можна уникнути кризового стану, оперативно слідкувати за динамікою зміни прибутку та завчасно впроваджувати інноваційні технології, що зменшують витрати, та як наслідок - збільшують прибутковість.

Як бачимо, для сучасного підприємства важливо визначити умови та резерви збільшення прибутку. Вінокурова Я., Агафонова М., Латипова Л. серед найбільш актуальні шляхи та резервів збільшення прибутку виділяють: збільшення рівня цін при незмінній витратної частини; зменшення витратної частини при незмінному значенні прибутку; зниження собівартості при збільшенні цін. Але даний спосіб можливий в умовах масового виробництва



[5, 16]. Хайруллін А. Г., пропонує під резервами зростання прибутку розглядати кількісні можливості збільшення прибутку різними способами: через збільшення обсягу реалізації продукції; зменшення витрат на виробництво і реалізацію продукції; за рахунок вдосконалення структури виробленої продукції; а також за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці персоналу; за допомогою впровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці [67]. Також необхідно вказати на такий шлях збільшення прибутку як зростання обсягу виробництва, крім цього прибуток можна збільшити за рахунок реклами. Таким чином, якщо мета підприємства отримання прибутку, то воно повинно реалізувати якомога більше своєї продукції або послуги, тобто продати її за вигідною ціною.

Отже, на основі дослідження різних джерел можемо зазначити, що основною метою діяльності будь-якого комерційного підприємства є отримання максимального прибутку. Саме прибуток формує базу для подальшого економічного розвитку підприємства і зміцнення його фінансових відносин з партнерами, створює умови для самофінансування, розширення видів економічної діяльності, вирішення проблем соціального та матеріального заохочення персоналу. Прибуток забезпечує різнобічний розвиток організації. Прагнення до одержання прибутку змушує виробників збільшувати випуск продукції, знижувати витрати виробництва. Отримання прибутку є стимулом для інвестування в ту чи іншу сферу діяльності. Таким чином, прибуток є визначальним показником, що стимулює до прийняття обґрунтованих рішень щодо максимізації доходів та мінімізації витрат.

## РОЗДІЛ 2

### ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В ALD AUTOMOTIVE УКРАЇНА ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ

#### 2.1 Аналіз динаміки прибутку та джерел його формування

ТОВ «Перша лізингова компанія» була створена в 1999 році і, завдяки своєму швидкому зростанню, зайняла позиції лідера на українському ринку оперативного та фінансового лізингу автомобілів. З парком автомобілів, що в кінці 2005 р. у сукупності налічував 1 990 транспортних засобів, вона має понад 40% ринкової частки. У січні 2005 р. «АЛД Інтернешнл» та ТОВ «Перша лізингова компанія» уклали угоду про співпрацю, згідно з якою компанія «АЛД Інтернешнл» придбала 25% капіталу «Першої лізингової компанії». Після придбання решти капіталу цієї компанії у розмірі 75%, «АЛД Інтернешнл» отримала повний контроль над компанією, яку і було перейменовано в «ALD Automotive Україна». Внаслідок такого придбання, «АЛД Інтернешнл» стала єдиною міжнародною компанією, що надає послуги оперативного та фінансового лізингу автомобілів в Україні. «ALD Automotive Україна» вже надає послуги оперативного та фінансового лізингу великим міжнародним компаніям. ТОВ "Перша лізингова компанія" (АЛД Автомотів) є підприємством Групи Societe Generale, що працює в галузі автомобільного лізингу та управління автопарком транспортних засобів.

АЛД Автомотів надає послуги управління автопарком і довгострокової оренди автомобілів в 43 країні світу (рис 2.1). Локальна команда в партнерстві з міжнародними колегами працюють над побудовою партнерських відносин, щоб відповідати актуальним потребам наших клієнтів. Розглядаючи задоволеність клієнтів, як основу стратегічної діяльності, АЛД Автомотів пропонує інноваційні інструменти та рішення для фліт-менеджерів і водіїв з метою оптимізувати бізнес-процеси та полегшити



## діяльність клієнтів у майбутньому.

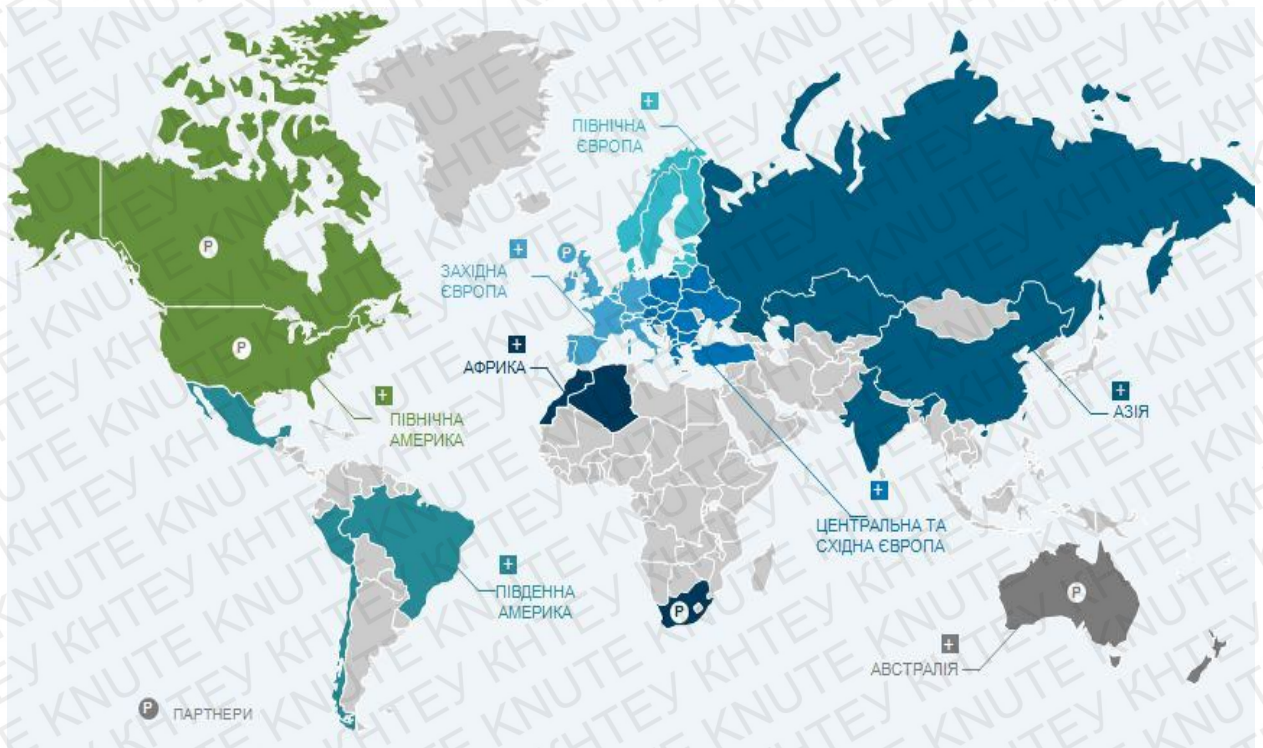


Рис. 2.1. Карта діяльності ALD Automotive [1]

Як бачимо, для того, що конкурувати на ринку підприємству необхідно постійно звертати увагу на середовище в якому воно працює, а для того щоб бути конкурентним треба бути прибутковим, для швидкого адаптування у зовнішньому середовищі. Тому для підприємства важливим є показник прибутку. Прибуток, як ви визначили у 1 розділі, у класичному розумінні є різницею між ціною продукції та витратами на її виробництво. Відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку розрізняють такі види прибутку: валовий; прибуток від операційної діяльності; прибуток від звичайної діяльності; прибуток від звичайної діяльності до оподаткування; чистий прибуток.



АЛД Автомотів пропонує повне аутсорсингове рішення, що покриває всі ваші фінансові та операційні ризики, пов'язані з експлуатацією автопарку. Скориставшись перевагами операційного лізингу з повним сервісним покриттям, ви зможете сконцентруватися на своїй основній діяльності, в той час, як АЛД Автомотів подбає про ваш автопарк (рис. 2.2).

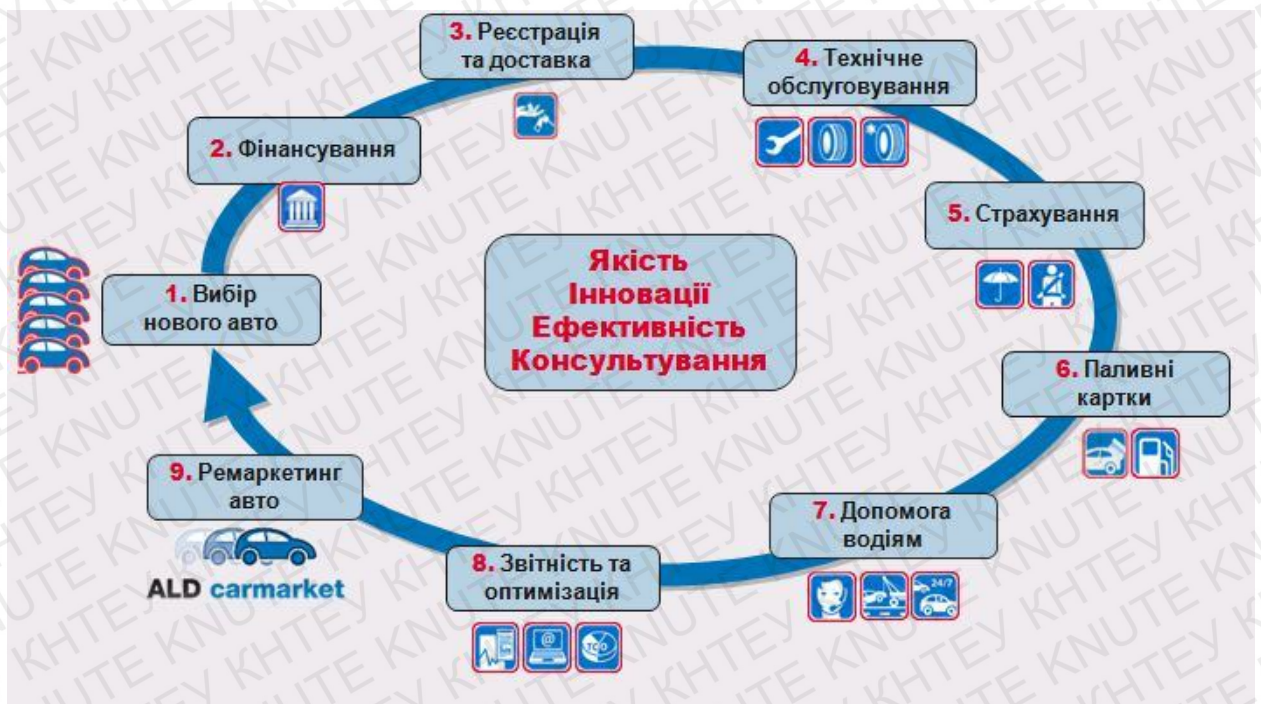


Рис. 2.2. Спектр послуг ALD Automotive [68]

Крім того, FSL дозволяє оптимізувати загальну вартість експлуатації авто (TCO) і значно поліпшити умови користування транспортними засобами, що в результаті матиме позитивний вплив на загальне співвідношення прибутку та збитку наших клієнтів (P&L). FSL - це підхід, що використовується міжнародними компаніями по всьому світу. АЛД Автомотів є першою компанією, яка активно застосовує та просуває його в Україні. З фінансової точки зору, FSL - це фіксований щомісячний платіж, який залежить від обраної марки/моделі авто, пробігу та терміну дії контракту.

Розмір і характер прибутків підприємства за кожний період діяльності є

важливим підсумковим показником, тому розглянемо динаміку цих показників (табл 2.1).

Таблиця 2.1.

**Динаміка прибутку підприємства, тис.грн**

№	Показник	2015	2016	2017	Абсолют- ний приріст 2016 до 2015	Абсолют- ний приріст 2017 до 2015	Темп росту 2016 до 2015, %	Темп росту 2017 до 2016, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Чистий дохід від реалізації	390877	488416	622745	97539	134329	125,0	127,5
2	Валовий прибуток	159690	247206	339027	87516	91821	154,8	137,1
3	Інші операційні доходи	31699	82434	242210	50735	159776	260,1	293,8
4	Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток)	155846	289510	502522	133664	213012	185,8	173,6
5	Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	- 104610	265612	448343	370222	182731	253,9	168,8
6	Чистий прибуток	- 106039	238275	367837	344314	129562	224,7	154,4

Прибуток утворюється переважно в результаті операцій пов'язаних з виробництвом та реалізацією. Крім того підприємство може реалізувати й інші матеріальні цінності та послуги. На підприємстві можливі доходи та витрати, які не пов'язані з виробництвом чи реалізацією продукції. Це інша звичайна (інвестиційна чи фінансова) діяльність підприємства.

Отже, спостерігаємо позитивні тенденції у роботі ALD AUTOMOTIVE УКРАИНА ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ. Пройшовши кризовий період у 2014-2015 році, підприємство впевнено покращує показники своєї діяльності, про що свідчать зростання показників прибутку. Більш наглядно



результати діяльності підприємства представлено на рисунку 2.3.

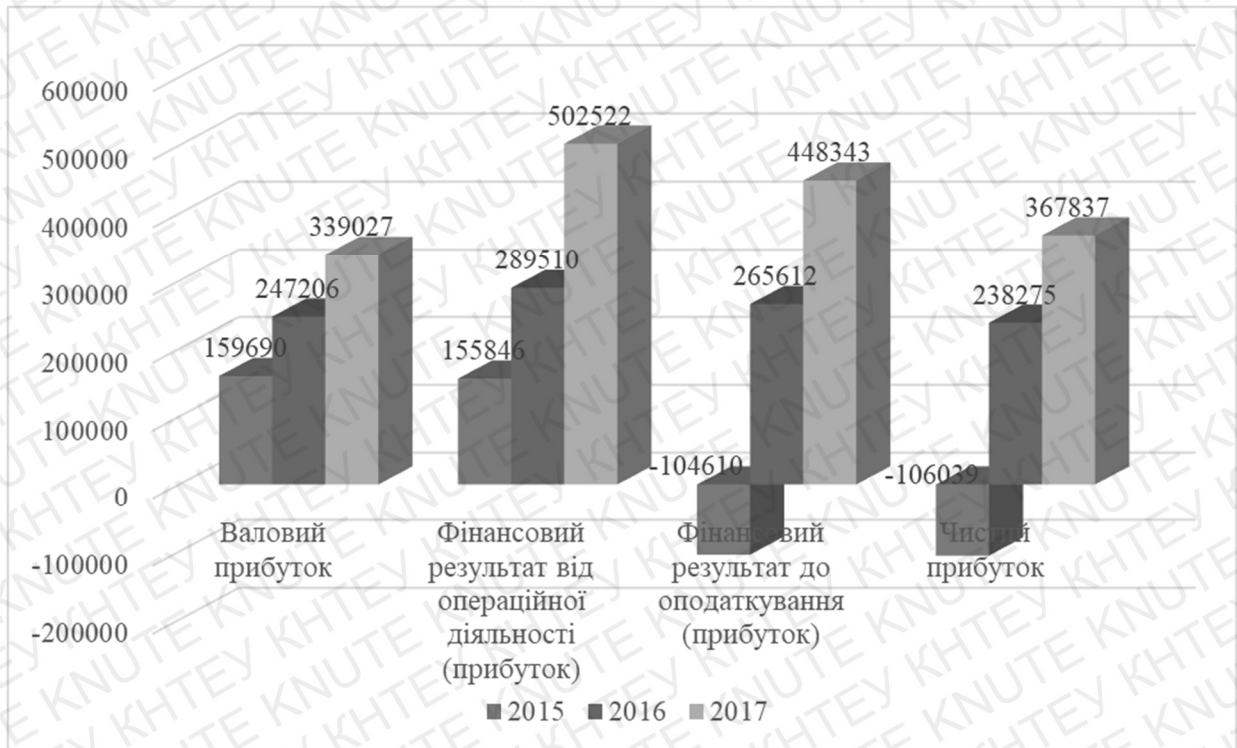


Рис. 2.3. Результати діяльності ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ, тис.грн

Підприємство за останні два роки значно покращило такі показники як валовий прибуток, який збільшився на 112%, прибуток від операційної діяльності, який зріс у три рази, чистий прибуток, зростання якого відбулося на 473876 тис. грн.

Як засвідчують дані таблиці зростання всіх видів прибутку відбулося з а рахунок зростання чистого доходу від реалізації на Зростання показників прибутку відбулося через зростання показників чистого доходу на 159%, або на 231868 тис. грн. При цьому меншою мірою зросли витрати підприємства, так собівартість зросла на 117%; адміністративні витрати зменшились 18 %; витрати на збут зросли на 176% (рис 2.4.).

Зростання операційних витрат відбулося за рахунок витрат пов'язаних зі зміною вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю. А так як відбулося значне підвищення цін на автомобілі та інше майно, що



підприємство реалізує в лізинг, тому це відобразилося на цих витратах.

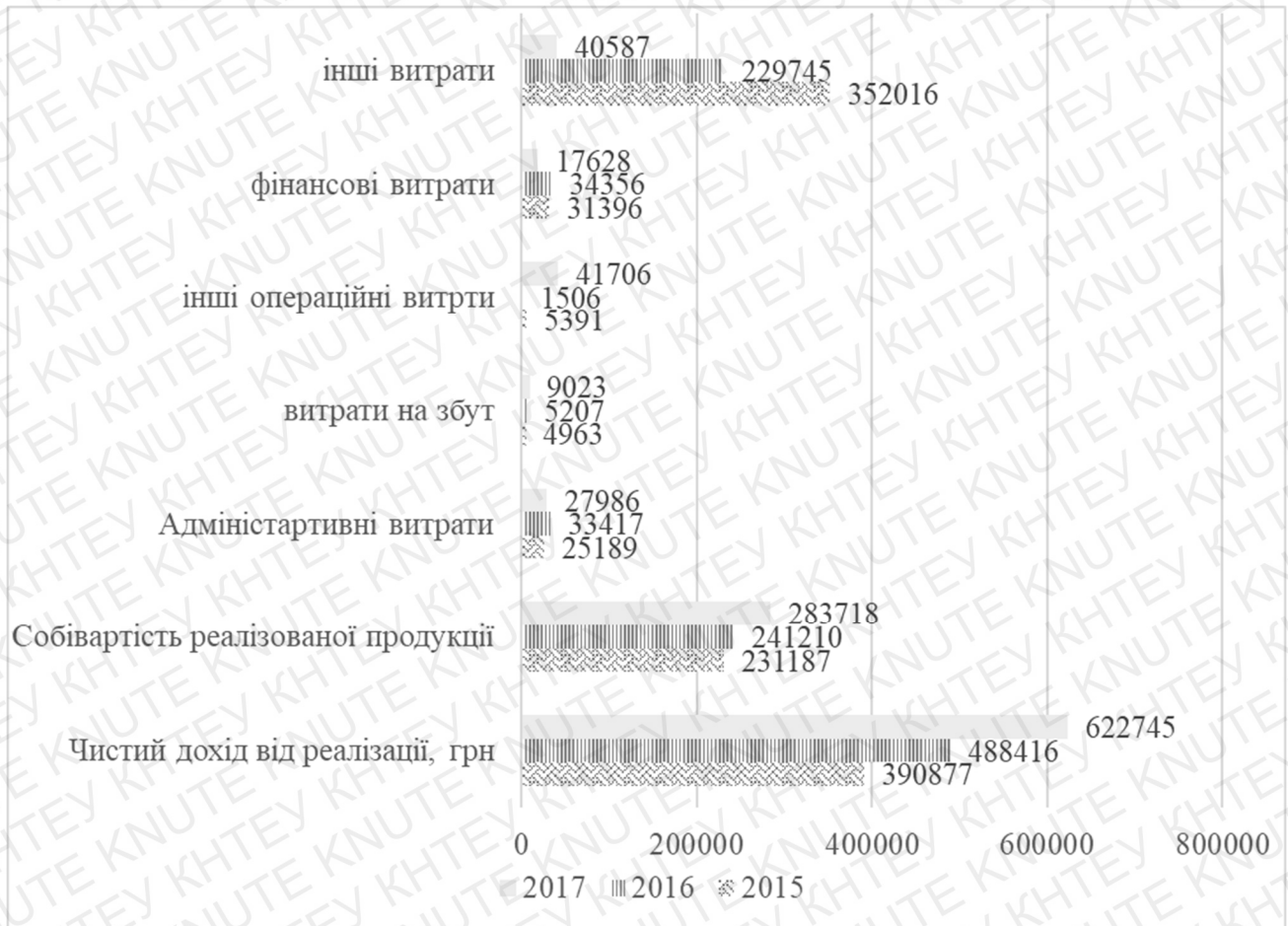


Рис. 2.4. Динаміка чистого доходу та витрат ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ, тис. грн

Інші витрати, які пов'язані, переважно, з рухом необоротних активів підприємства, зменшилися більш, ніж у 10 разів. До них включають:

- витрати на проценти та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями;
- втрати від зменшення вартості інвестицій, облік яких ведеться за методом участі в капіталі, що виникають в процесі інвестиційної діяльності підприємства;
- витрати, що виникають в процесі діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з виробництвом або реалізацією основної продукції (товарів) та послуг.

Позитивним моментом, як ми вже зазначили, і що вплинуло на

прибутку підприємства, є зростання обсягів доходів, але треба звернути увагу на витрати, і якщо темпи зростання витрат більші, ніж темпи зростання доходів, то в кінцевому підсумку прибуток буде знижуватися. У зв'язку з цим розглянемо яку частку складають основні витрати у чистому доході (табл. 2.2).

Таблиця 2.2.

### Частка витрат у чистому доході підприємства

№	Показники	2015	2016	2017	темпи приросту 2016 до 2015,%	темпи приросту 2017 до 2016,%
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід від реалізації, тис. грн	390877	488416	622745	124,95	127,5
2	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	231187	241210	283718	104,33	117,62
3	Частка собівартості у чистому доході, %	0,59	0,49	0,46	83,49	92,25
4	Адміністративні витрати, тис. грн	25189	33417	27986	132,66	83,74
5	Частка адміністративних витрат у чистому доході, %	0,06	0,07	0,04	106,17	65,68
6	Витрати на збут, тис. грн	4963	5207	9023	104,91	173,28
7	Частка витрат на збут у чистому доході, %	0,013	0,011	0,014	83,96	135,9

Відповідно, спостерігається зменшення частки собівартості у чистому доході у 2016 р, порівняно з 2015 р. на 10 %, а у 2017 році – на 3%. Що стосується адміністративних витрат, то у 2016 році їх частка зростає, але у 2017 році, спостерігається її зменшення. У 2017 році спостерігається збільшення частки витрат на збут, зростання витрат на збут на 73% було зроблено з метою покращення іміджу та інформації про підприємство.

Важливим є виконання умови, за якою темпи росту виручки від реалізації перевищують темпи росту собівартості продукції:  $TR_v > TR_c$ . З даних таблиці ми бачимо, що ця умова задовольняється.

На формування прибутку підприємства впливає і вартість угод які заключає підприємство (табл. 2.3. ). Так за 2017 рік спостерігається зростання лізингового ринку в 1-му півріччі цього року склало 21% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року: загальна вартість профінансованих предметів лізингу склала 2,5 мільярди гривень проти 2 мільярдів гривень. Ці дані включають показники по ринку транспорту. За даними продажів ULF Finance ми бачимо зворотну тенденцію: після обвалу продажів в 2014 році з кожним роком продажі нашої компанії набирають обертів як по кількості, так і у відсотках (частка ринку). На даний момент кожен 4-ий автомобіль у лізинг береться через ULF Finance. Якщо подивитися на частку ULF у загальних автопродажах, то у 2014 вона становила близько 1%. За 8 місяців 2016 року цей показник збільшився до 1,7%.

Таблиця 2.3.

**Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб  
(лізингодавців)\***

№	Показник	2015	2016	2017	Темпи приросту, %	
					2016/2015	2016/2017
1	2	3	4	5	6	7
1	Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	26109,9	22904,4	22417,9	87,8	97,8
2	Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	22148	17314	13939	78,2	80,1
3	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	6241,4	9754,4	12814,2	156,2	131,4
4	Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	4098,0	9122	7699	222,6	84,4



Протягом 2017 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 7752 договори фінансового лізингу на суму 12967,6млн. грн. Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 10417,5млн. грн. Близько 99,4% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами. Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена на рис 2.5.

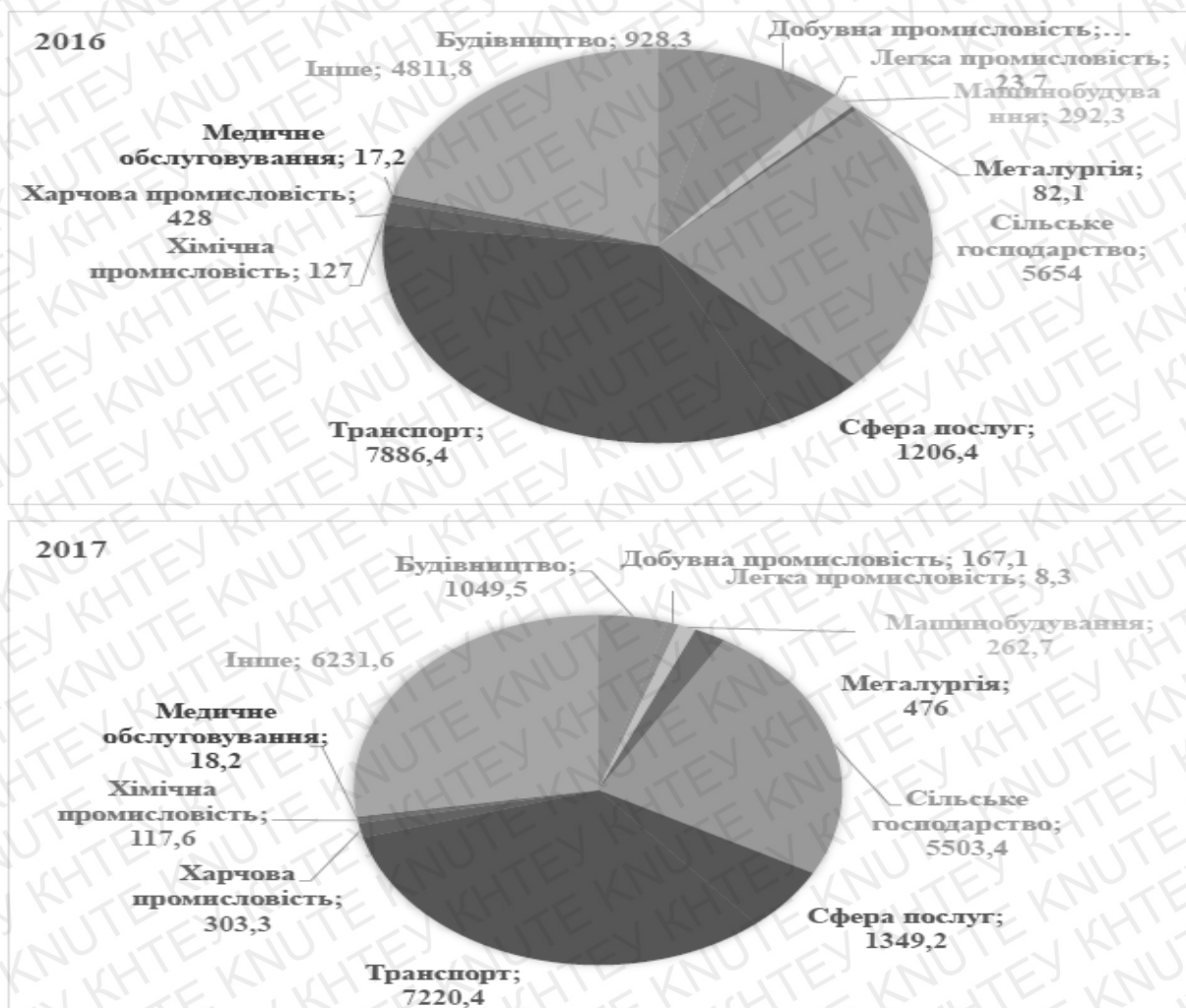


Рис. 2.4. Вартість договорів фінансового лізингу за галузями, млн. грн.

За підсумками 2017 року найбільшими споживачами лізингових послуг є: транспортна галузь, вартість договорів становить 7 220,4 млн. грн., але спостерігаємо спад на 8,4% (666,0 млн. грн.); сільське господарство, вартість

договорів становить 5 503,4 млн. грн. (спад на 2,7% (150,6 млн. грн.)); сфера послуг, вартість договорів становить 1 349,2 млн. грн., відбувається зростання ріст на 11,8%; будівництво, вартість договорів становить 1 049,5 млн. грн., де також намітилися позитивні тенденції і є зростання на 13,1% чи на 121,2 млн. грн.

Особливе місце в житті сучасного суспільства займають боргові зобов'язання підприємств. Борги підприємства стали частиною господарської діяльності. Вони викликані не тільки відсутністю грошових коштів у організацій до настання моменту платежу, а й відсутністю бажання погашати свої зобов'язання. У сучасній господарській діяльності підприємств існує два види заборгованостей дебіторська і кредиторська. Виникнення у підприємства дебіторської заборгованості означає відволікання коштів з обороту даного підприємства, що є кредитором, які вже використовуються іншими підприємствами, які є дебіторами. Збільшення дебіторської заборгованості негативно впливає на фінансові результати кредитора і це може привести до фінансового краху підприємства, тому необхідний контроль над станом заборгованості, який дозволить забезпечувати своєчасне стягнення грошових коштів утворюють дебіторську заборгованість. Виникнення простроченої дебіторської заборгованості збільшує витрати підприємства на обслуговування позикового капіталу, що тягне за собою зменшення виручки, зниження рентабельності і ліквідності оборотних коштів і в результаті надає негативний вплив на фінансову стійкість підприємства в цілому. Таким чином, дебіторську заборгованість можна розглядати як: - засіб погашення кредиторської заборгованості; - частину проданих товарів, робіт, послуг, але ще не оплачених покупцями; - елемент оборотних активів, які фінансуються за рахунок власних або позикових коштів. Наявність кредиторської заборгованості є несприятливим фактором для підприємства і знижує показники фінансового стану ліквідності та платоспроможності підприємства. Поява кредиторської заборгованості пояснюється недостатністю власних обігових коштів на підприємстві, тому необхідно

вести її облік, контроль і аналіз. Стан дебіторської та кредиторської заборгованості має великий вплив на фінансовий стан підприємства. Отже, розглянемо динаміку дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві (табл. 2.4.).

Таблиця 2.4.

**Динаміка кредиторської та дебіторської заборгованості ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ, тис. грн**

№	Показники	2015	2016	2017	Темпи росту, %	
					2017 до 2015	2017 до 2016
1	2	3	4	5	6	7
1	Довгострокова дебіторська заборгованість	165012	171035	112680	68,3	65,9
2	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	23589	48678	53130	225,2	109,1
3	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	5964	8876	6222	104,3	70,1
4	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	286799	241279	197769	68,96	81,96
5	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги	2314	7671	768	33,2	10,01
6	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	6445	29828	4040	62,7	13,5
7	Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	20837	35810	36527	175,3	102,0

Як бачимо, на підприємстві за період 2015-2017 рр, зменшується довгострокова дебіторська заборгованість, що говорить про позитивні



тенденції, так, як наявність простроченої створює фінансові труднощі, оскільки підприємство буде відчувати нестачу фінансових ресурсів для придбання виробничих запасів, виплат заробітної плати. Крім того, заморожування коштів у дебіторській заборгованості призводить до уповільнення оборотності капіталу. Прострочена дебіторська заборгованість означає також зростання ризику непогашення боргів і зменшення прибутку. Що стосується інших видів дебіторської заборгованості, то за товари та послуги вона зростає, а за виданими авансами за останній рік зменшилась на майже на 30 %. Динаміка кредиторської заборгованості вказує на її зменшення, це говорить про те, що підприємство намагається вчасно розраховуватися за власними зобов'язаннями. Деяке перевищення кредиторської заборгованості проти дебіторської позитивно впливатиме на фінансовий стан підприємства. Водночас підприємство мусить погашати свої борги незалежно від стану дебіторської заборгованості. На думку аналітиків, якщо кредиторська заборгованість перевищує дебіторську, то підприємство раціонально використовує засоби, тобто тимчасово залучає в оборот засобів більше, ніж відволікає з обороту.

Отже, провівши аналіз динаміки прибутку та джерел його формування, можемо зазначити, що за останній рік підприємство значно покращило свої результати, спостерігається зростання чистого доходу, фінансових результатів від операційної діяльності та чистого фінансового результату.

## **2.2 Аналіз факторів впливу на формування прибутку ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ**

Основною метою діяльності будь-якого комерційного підприємства є отримання максимального прибутку, який є також винагородою за підприємницьку діяльність і комерційний ризик. Зростання прибутку формує базу для подальшого економічного розвитку підприємства і зміцнення його фінансових відносин з партнерами, створює умови для самофінансування,

розширення видів економічної діяльності, вирішення проблем соціального та матеріального заохочення персоналу.

Недостатній обсяг прибутку і її негативна динаміка свідчить про підвищення фінансових ризиків і неефективності бізнесу, що є причиною погіршення основних фінансових показників аж до банкрутства. Таким чином, показники прибутку є найважливішими в системі формування критеріїв оцінки результативності підприємства, його ділових якостей, ступеня надійності і фінансового благополуччя, як суб'єкта економічних відносин.

На зміну прибутку впливають зовнішні (екзогенні) і внутрішні (ендогенні) фактори. На нашу думку, до основних зовнішніх факторів, який впливає на величину доходів і витрат організації, а, отже, і на величину фінансових результатів, відносяться:

- якість чинного законодавства (цивільного, адміністративного, податкового)
- рівень розвитку сектора державних послуг;
- природні умови;
- ступінь розвитку інфраструктури;
- соціально-економічні умови;
- рівень розвитку зовнішньоекономічних зв'язків держави;
- ціни на ресурси;
- інфляція.

Негативний вплив зовнішніх факторів на фінансові результати організації можна, на нашу думку, компенсувати лише частково. Це пов'язано з відсутністю можливості для господарюючого суб'єкта безпосередньо впливати на ряд природних і соціально-економічних умов, які формують підприємницьке середовище.

При пошуку шляхів поліпшення фінансового результату підприємства підприємці орієнтуються, в основному, на внутрішні фактори, що впливають на величину прибутку, до яких відносяться:

- якість фінансового менеджменту;
- компетентність керівництва і менеджерів;
- якість і конкурентоспроможність продукції та послуг;
- об'єми діяльності;
- ціна продукції та послуг;
- структура витрат;
- собівартість продукції та послуг.

Найбільший вплив на прибуток від реалізації продукції мають обсяги реалізації, повна собівартість, рівень цін і структура реалізованої продукції (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

### Характеристика впливу факторів на зміну прибутку

Фактор	Характеристика впливу
Обсяг реалізації окремого виду продукції	Збільшення (зменшення) обсягу реалізації прибуткової продукції викликає підвищення (зниження) розміру прибутку
Структура реалізованої продукції	При зростанні в обсягах реалізації питомої ваги низько прибуткової продукції зменшується загальна сума прибутку і, навпаки
Собівартість одиниці реалізованої продукції	Дія обернено пропорційна: збільшення собівартості знижує суму прибутку і, навпаки
Рівень цін	Дія прямо пропорційна: зростання (зниження) ціни підвищує (зменшує) суму прибутку

*Джерело: складено автором на основі [ 70]*

Що стосується підприємств що займаються лізинговою діяльністю та найбільше на них впливають наступні фактори:

1. Фінансові, які пов'язані зі зміну курсу валют, з інфляційними процесами, з інвестиційними проектами, з нездатністю виконувати договірні зобов'язання;

2. Неєфективне формування лізингового портфеля, так низький рівень диверсифікації лізингового портфеля призводить до зниження ефективності діяльності;



3. Порушення фінансового розвитку суб'єкта лізингової діяльності, що відображається на ліквідності та фінансовій стійкості;
4. Маркетингові, які проявляються у результаті неправильної організації маркетингових досліджень та отриманні неадекватних результатів дослідження;
5. Конкуренти, це інші лізингові компанії, банки та інші фінансові установи, які надають обладнання (устаткування, транспорт тощо) в лізинг;
6. Пов'язані з управлінням на підприємстві, та охоплюють всі функціях менеджменту (планування, організацію, мотивацію, контроль та регулювання).

Розглянемо вплив зовнішніх факторів на діяльність підприємства на основі SWOT – аналізу. Ідея SWOT - аналізу полягає в наступному: а) прийняття зусиль для перетворення слабкостей в силу і загроз в можливості; б) розвиток сильних сторін фірми у відповідності з її обмеженими можливостями. SWOT - аналіз пропонується розбивати на ряд етапів:

- 1 етап. Глибоко вивчаються сили – конкурентні переваги фірми.
- 2 етап. Вивчаються слабкості фірми. Будують дерево показників конкурентоспроможності. Збираються прогнозуються аналогічні показники по конкуруючим товарам.
- 3 етап. Вивчаються стратегічні і тактичні можливості фірми, необхідні для запобігання загроз, зменшення слабкостей і росту сили.
- 4 етап. Вивчаються фактори макросередовища фірми з ціллю прогнозування стратегічних і тактичних загроз фірм і своєчасного запобігання збитків від них.
- 5 етап. Співставляються сили з можливостями для формування проекту окремих розділів стратегії фірми.

Для наглядності оцінки слабких та сильних сторін побудуємо таблицю 2.6. за бальною системою (від 1 до 10).

Отже, кожний з факторів отримав дві координати, які необхідно розташувати на осях матриці можливостей та загроз (рис 2.6.). Це допоможе

виявити ймовірність використання та вплив обраних можливостей та загроз на результати діяльності підприємства.

Таблиця 2.6.

### Оцінка можливостей та загроз ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ

Критерії	Ймовірність здійснення події			Важливість події		
	7-10 б	4-6 б	1-3 б	7-10 б	4-6 б	1-3 б
<b>Можливості</b>						
Регіони де є бізнес, можуть стати нашим полем дій	*			*		
Розвиток малого та середнього бізнесу, потенційні клієнти	*			*		
Можливість проникнення на нові ринки	*				*	
Достатній власний капітал	*			*		
Підготовка співробітників по спеціальним дисциплінам та техніці продажу		*			*	
Впровадження автоматизації та R3		*			*	
Висококваліфікований персонал	*			*		
Сприятливий імідж та добра репутація на ринку		*			*	
<b>Загрози</b>						
Загострення конкуренції	*			*		
Зміна податкової політики, що не сприяє розвитку бізнесу		*			*	
Поява більш конкурентних іноземних фірм		*		*		
Банківська криза – відсутність фінансування проектів		*		*		
Неплатежі по інвестиційним проектам		*			*	
Зміни законодавства про лізинг та інших законів пов'язаних з лізингом		*			*	
Розвиток дешевого банківського кредитування			*		*	

Проведений аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища та ранжування їх по рівню впливу на діяльність організації дозволяє сформулювати конкретний перелік впливу слабких та сильних сторін організації, а також загроз та можливостей. Для встановлення зв'язків будується матриця SWOT- аналізу (табл 2.7 ), яка є заключним етапом.

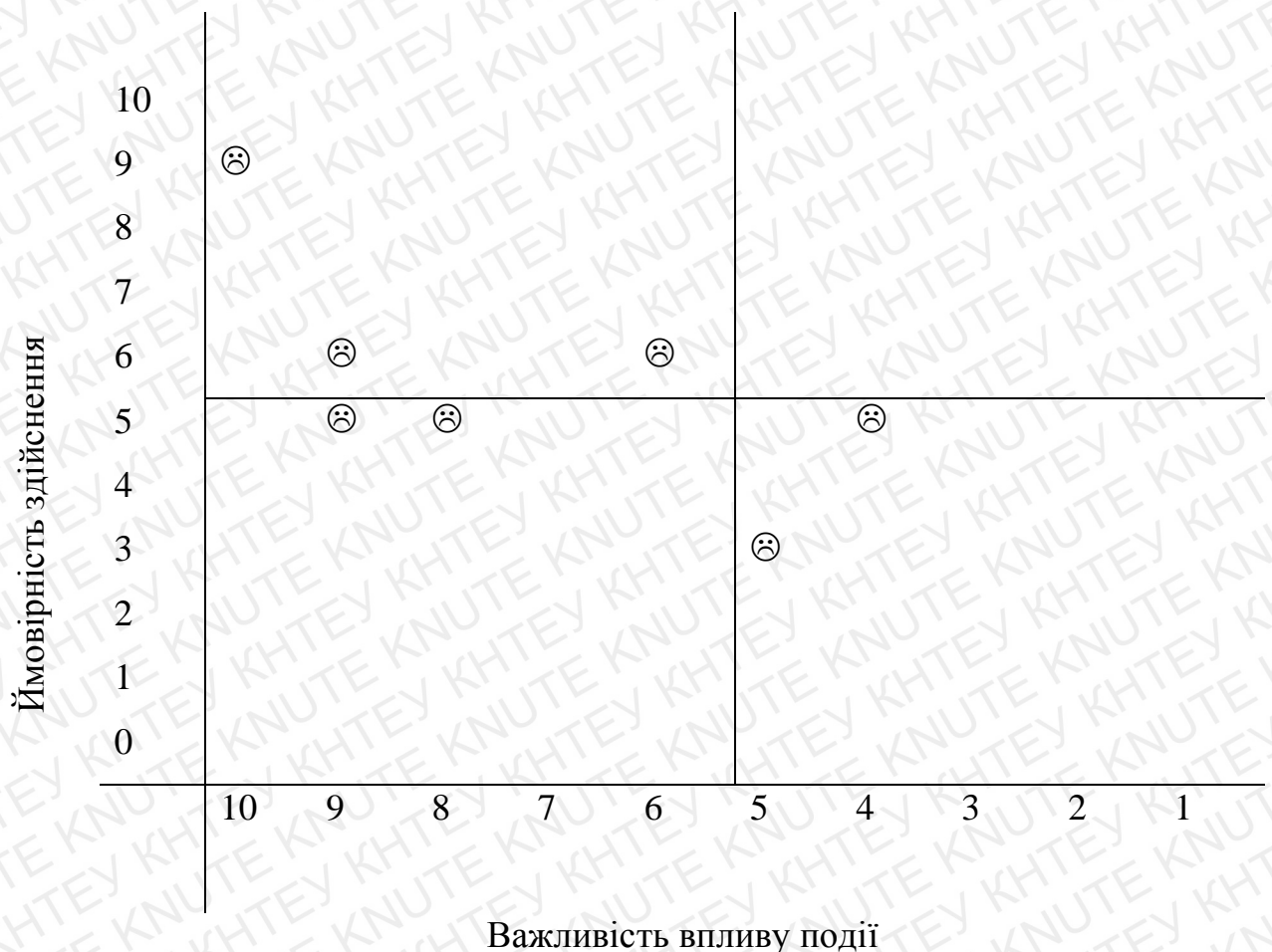


Рис 2.6. Матриця можливостей та загроз

Оцінка рівня конкурентоспроможності фірми (підприємства) базується на аналізі наявної статистичної інформації про результати його діяльності на відповідних ринках і оцінці ступеню використання потенціалу підприємства (виробничого, фінансового, збутового, наукового, кадрового та ін.).

Отже, зроблений аналіз, вказує на те, що фактори які входять у Поле Сім передбачають стратегії, які використовують сильні сторони організації



для реалізації можливостей, що з'явилися у зовнішньому середовищі організації; поле СіЗ – стратегії, які використовують сильні сторони для усунення загроз, які можуть зашкодити організації; поле СлМ – стратегії, які дозволяють мінімізувати слабкі сторони, використовуючи можливості; поле СлЗ – стратегії, які мінімізувати вплив слабких сторін та загроз, що з'явилися у зовнішньому середовищі, на подальший розвиток організації.

Таблиця 2.7.

## Матриця SWOT- аналізу

	Можливості 1. Регіони де є бізнес, можуть стати нашим полем дій 2. Розвиток малого та середнього бізнесу, потенційні клієнти		Загрози 1. Загострення конкуренції 2. Поява більш конкурентних іноземних фірм 3. Банківська криза – відсутність фінансування проєктів	
Сильні сторони	Поле СіМ		Поле СіЗ	
1. Якість послуг	Досвід роботи на ринку лізингових послуг Висококваліфікований персонал	Достатні фінансові ресурси Достатній власний капітал	Великі власні витрати Неплатежі по інвестиційним проєктам	
2. Чітко організована діяльність	Позитивна кредитна історія	Молодий та професійний персонал Введена система мотивації персоналу	Відсутність постійного інвестору	Відсутність роботи на ринку боргових фінансових інструментів
3. Використання передових технологій	Введена система документо-обороту	Впровадження автоматизації та R3	Відсутність звіту по МСФО Недостатня автоматизація діяльності підприємства та взаємо-зв'язок з філіалами	
Слабкі сторони	Поле СлМ		Поле СлЗ	
1. Поява нових конкурентів	У зв'язку з малою конкуренцією - відсутність повноцінної роботи над аналізом конкурентів та маркетинг		„Кризове поле” – з метою подолання загроз та усунення слабких сторін необхідно розробити комплекс стратегій, напрямами яких буде структура заходів, розроблених на полях Сім, СіЗ, СлМ	
2. Вплив доходи	Розвиток дешевого банківського кредитування Зміна податкової політики, що не сприяє розвитку бізнесу			

Ми розглянули основні фактори, що мають вплив на діяльність

підприємства, тапер, проаналізуємо вплив основних факторів на прибуток ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» використовуючи Ф.№2 “Звіт про фінансові результати”, вихідні дані подано в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8.

**Динаміка основних показників  
ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ», тис. грн**

№ з/п	Показник	2016 р.	2017 р.	Зміни	
				тис.грн	%
1.	Дохід від реалізації продукції (ДР)	488416	622745	134329	127,50
2.	Інші операційні доходи (ІОД)	82434	242210	159776	293,82
3.	Собівартість реалізованої продукції (С)	241210	283718	42508	117,62
4.	Адміністративні витрати (АВ)	33417	27986	-5431	83,75
5.	Витрати на збут (ВЗ)	5207	9023	3816	173,29
6.	Інші операційні витрати (ІОВ)	1506	41706	40200	2769,32
7.	Інші фінансові доходи (ІФД)	240203	4036	-236167	1,68
8.	Інші фінансові витрати (ІФВ)	264101	58215	-205886	22,04
9.	Податок на прибуток (ПП)	27337	80506	53169	294,49
10.	Чистий прибуток (ЧП)	238275	367837	129562	154,37

У цьому випадку вплив факторів на прибуток підприємства можна подати у такому вигляді [70, с. 38]:

$$\text{ЧП} = \text{ДР} + \text{ІОД} - \text{С} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІОВ} + \text{ІФД} - \text{ІФВ} - \text{ПП} \quad (2.1)$$

За допомогою даних Звіту про фінансові результати, виявити вплив всіх перелічених факторів на фінансовий результат підприємства неможливо, тому що нам невідомі такі показники, як питома вага реалізованої та виробленої продукції, обсяг випуску та реалізації, а також ціна та собівартість одиниці.

У той же час, знаючи середній індекс цін, можна визначити вплив змін цін, обсягу реалізованої та випущеної продукції на розмір чистого прибутку.

За даними Держкомстату України у 2017 р. проти 2016 р. (грудень до грудня) індекс цін становив 101 [71].

Визначимо вплив факторів на зміну доходу від реалізації. З таблиці 2.8

видно, що дохід від реалізації у 2017 р. був на 134329 тис. грн. більшим, ніж у 2016-му, або на 127,5%. Це збільшення є наслідком впливу двох факторів: ціни реалізації та обсягу реалізованої продукції. Розрахувати величину впливу кожного з них можна у такий спосіб:

$$\Delta ДР_{ц} = ДР_{2017} - ДР_{2016} : 1,01 = 622745 - 488416 : 1,01 = 134329 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta ДР_{о} = ДР_{2017} : 1,01 - ДР_{2016} = 622745 : 1,01 - 488416 = 128163,2 \text{ тис. грн}$$

Таким чином зростання цін сприяло збільшенню виручки від реалізації на 134329 тис. грн, а збільшення обсягу реалізації послуг – на 128163,2 тис. грн

Прослідкуємо вплив факторів на зміну собівартості реалізованої продукції. З таблиці 2.8 видно, що собівартість у 2016 р. становила 241210 тис. грн, а у 2017 р. 283718 тис. грн, що на 42508 тис. грн або 17,62 % більше.

$$\Delta C_{ц} = C_{2017} - C_{2016} : 1,01 = 283718 - 241210 : 1,01 = 41508,91 \text{ тис. грн}$$

$$\Delta C_{о} = C_{2017} - C_{2016} - \Delta C_{ц} = 283718 - 241210 - 41508,91 = 10999,09 \text{ тис. грн}$$

Таким чином, за рахунок зміни ціни собівартість виросла на 41508,91 тис. грн, а за рахунок зміни обсягу випуску зросла – на 10999,09 тис. грн.

Як показують розрахунки, ціна реалізації впливає на чистий прибуток у складі двох факторів – собівартості та доходу від реалізації. При цьому вплив у складі собівартості зменшує прибуток, а у складі доходу від реалізації – збільшує. З огляду на це загальний вплив ціни реалізації на чистий прибуток можна розрахувати у такий спосіб:

$$\Delta ЧП_{ц} = \Delta ДР_{ц} - \Delta C_{ц} = 134329 - 41508,91 = 92820,09 \text{ тис. грн}$$

За рахунок збільшення ціни чистий прибуток підприємства збільшився на 92820,09 тис. грн.

Визначаючи вплив на прибуток адміністративні витрати, витрати на збут та операційні витрат, треба пам'ятати, що це фактори зворотного впливу, тобто у формули треба підставляти знак мінус:

$$\begin{aligned} \Delta ЧП_{В} &= - (АВ_{2017} + ВЗ_{2017} + ІОВ_{2017}) - (АВ_{2016} + ВЗ_{2016} + ІОВ_{2016}) \\ &= -(27986 + 9023 + 41706) - (33417 + 5207 + 1506) = - 38585 \text{ тис.грн.} \end{aligned}$$



Отже, зменшення непрямих витрат у 2017р., порівняно з 2016р., призвело до збільшення прибутку на суму 38585 тис. грн.

Обчислити вплив величини інших операційних доходів на зміну чистого прибутку можна за такою формулою:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{юд}} = \text{ЮД}_{2017} - \text{ЮД}_{2016} = 242210 - 82434 = 159776 \text{ тис. грн}$$

Як бачимо, за рахунок збільшення суми інших операційних доходів, чистий прибуток збільшився на 159776 тис. грн.

Вплив зміни величини фінансових доходів на зміну розміру чистого прибутку визначають за формулою:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{фд}} = \text{ІФД}_{2017} - \text{ІФД}_{2016} = 4036 - 240203 = -236167 \text{ тис.грн}$$

Розмір чистого прибутку за рахунок фінансових доходів зменшення на 236167 тис.грн.

Вплив зміни величини фінансових витрат можна визначити за формулою:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{фв}} = \text{ІФВ}_{2017} - \text{ІФВ}_{2016} = 58215 - 264101 = -205886 \text{ тис.грн.}$$

Отже, чистий прибуток за рахунок зменшення суми понесених фінансових витрат збільшився на 205886 тис. грн.

Вплив податку на прибуток розраховують за формулою:

$$\Delta\text{ЧП}_{\text{пп}} = - (\text{ПП}_{2017} - \text{ПП}_{2016}) = - (80506 - 27337) = - 53169 \text{ тис. грн}$$

Це означає, що збільшення величини податку на прибуток сприяло зменшенню прибутку на суму 53169 тис. грн.

Отримані дані узагальнено в таблиці 2.9.

Останній рядок таблиці 2.9 в сумі 129562 тис.грн підтверджує зміну чистого прибутку з таблиці 2.8, тобто розрахунки факторного аналізу є правильними. Збільшення прибутку відбулося за рахунок збільшення обсягу реалізації та за рахунок зменшення адміністративних та інших витрат. Отже, за результатами факторного аналізу можна оцінити якість прибутку та можливі джерела його збільшення.

Таблиця 2.9

## Узагальнена таблиця впливу факторів на величину прибутку\*

№ з/п	Показник	Сума, тис. грн
1.	Зміна ціни	3356,703
2.	Обсяг реалізації	128163,2
3.	Обсяг випуску	-39698,91
4.	Інші операційні доходи	159776
5.	Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати	-38585
6.	Інші фінансові доходи	-236167
7.	Інші фінансові витрати	205886
8.	Податок на прибуток	-53169
	Усього	129562

\*Розроблено на основі Додаток В

Якість прибутку від основної діяльності вважається високою, якщо її збільшення зумовлене зростанням обсягу продажів, зниженням собівартості продукції. Низька якість прибутку характеризується зростанням обсягів реалізації за рахунок росту цін на продукцію без збільшення фізичного обсягу продажів і зниження витрат на гривню продукції.

Збільшення прибутку можливе за рахунок: нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів; здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників; зменшення витрат на виробництво продукції; кваліфікованого здійснення цінової політики; грамотної побудови ділових відносин з постачальниками, посередниками, покупцями; покращення системи маркетингу на підприємстві; удосконалення продукції з середнім рівнем рентабельності, а низькорентабельну зняти з виробництва; постійного проведення наукових досліджень аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів.

## 2.3 Оцінка ефективності управління формуванням прибутку підприємства

Значення прибутку для комерційного підприємства полягає в наступному: прибуток є джерелом грошових ресурсів; прибуток - це джерело формування фондів компанії (накопичення, споживання та ін.). Це ще і фондоутворюючий показник, оскільки величина прибутку визначає розмір основних та оборотних засобів підприємства; прибуток - чинник фінансової мотивації персоналу; прибуток є джерелом пільг трудового і соціального характеру для співробітників компанії; на основі співвідношення прибутку з іншими параметрами можна оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси; прибуток узагальнює в собі всі складові роботи підприємства; на основі прибутку можна судити про те, чи вдається підприємству досягати поставлених цілей.

Рентабельність характеризує ефективність підприємницької діяльності: скільки прибутку підприємство має з гривні продаж. Широко застосовується цей показник в ринковій економіці. Розраховується в цілому по підприємству та окремим видам продукції.

Показники рентабельності можливо об'єднати у декілька груп:

- показники, що характеризують окупність витрат виробництва та інвестиційних проектів;
- показники, що характеризують прибутковість продажів;
- показники, що характеризують прибутковість капіталу та його частин.

До основних показників рентабельності, які використовуються у ході аналізу ефективності прибутку лізингової компанії, ми виділили наступні(табл. 2.10).

На основі показників рентабельності, представлених у таблиці 2.10 зробимо розрахунки та розглянемо їх зміни (табл 2.11).



Таблиця 2.10

## Показники рентабельності лізингової компанії\*

Показник	Формула для розрахунку	Економічне значення	Рекомендоване значення та тенденції до зміни
Рентабельності сукупних активів	Прибуток до оподаткування/ Активи	Скільки прибутку від звичайної діяльності припадає на одиницю коштів, інвестованих в активи	> 0, збільшення
Рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток/ Власний капітал	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю власного капіталу	> 0, збільшення
Валової рентабельності продажу	Валовий прибуток/ Дохід від реалізації	Скільки припадає валового прибутку на одиницю доходу	> 0, збільшення
Операційної рентабельності продажу	Операційний прибуток/ Дохід від реалізації	Скільки припадає операційного прибутку на одиницю доходу	> 0, збільшення
Чистої рентабельності продажу	Чистий прибуток/ Дохід від реалізації	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю доходу	> 0, збільшення

\*Складено автором за [10, С. 55-63]

Отже, за результатами розрахунків, отриманих у табл. 2.11, ми бачимо, що на підприємстві за останні два роки покращились показники рентабельності, це пов'язано зі зростанням таких основних показників як чистого прибутку та чистого доходу.

Зменшення рентабельності по власному капіталу у 2017 році, відбулося за рахунок різкого зростання цього показника у 2017 році (рис 2.7.)

Дані рис. 2.7. свідчать про те, що на підприємстві за досліджуваний період у 4 рази зріс нерозподілений прибуток. На зростання показника вплинула переоцінка основних засобів у бік збільшення вийшов дуже велике зростання активів та зростання доходів підприємства. Наявність

нерозподіленого прибутку в розмірі, необхідному для фінансування капіталовкладення, свідчить також і про наявність достатніх для цього готівкових коштів. При цьому наявність нерозподіленого прибутку може розглядатися як джерело поповнення оборотних коштів підприємства і зниження рівня короткострокової кредиторської заборгованості. Крім того, наявність нерозподіленого прибутку збільшує фінансову стійкість підприємства, свідчить про наявність джерела для подальшого розвитку.

Таблиця 2.11

## Показники рентабельності підприємства

№	Показник	2015	2016	2017	Абсолютний приріст 2017 до 2015	Абсолютний приріст 2017 до 2016
1	2	3	4	5	6	7
1	Рентабельності сукупних активів	-14,42	26,86	30,26	44,68	3,40
2	Рентабельності власного капіталу	-57,80	56,50	47,83	105,63	-8,67
3	Валової рентабельності продажу	40,85	50,61	54,44	13,59	3,83
4	Операційної рентабельності продажу	39,87	59,28	80,69	40,82	21,42
5	Чистої рентабельності продажу	-27,13	48,79	59,07	86,20	10,28

Використовуючи дані фінансової звітності підприємства та таблиці 2.11. проаналізуємо вплив чистого доходу та собівартості на зміну рентабельності (табл 2.12).

З таблиці 2.12 бачимо, що валова рентабельність зросла на 3,83

пункти, розглянемо вплив факторів на зміну валової рентабельності продукції. Розрахунок зміни валової рентабельності внаслідок зміни чистого доходу та собівартості продукції виконаємо способом ланцюгових підстановок:

$$K_{рм(0)} = \frac{488416 - 241210}{488416} * 100 = 50,61\%;$$

$$K_{рм(01)} = \frac{622745 - 241210}{622745} * 100 = 61,3\%;$$

$$K_{рм(1)} = \frac{622745 - 283718}{622745} * 100 = 54,44\%.$$

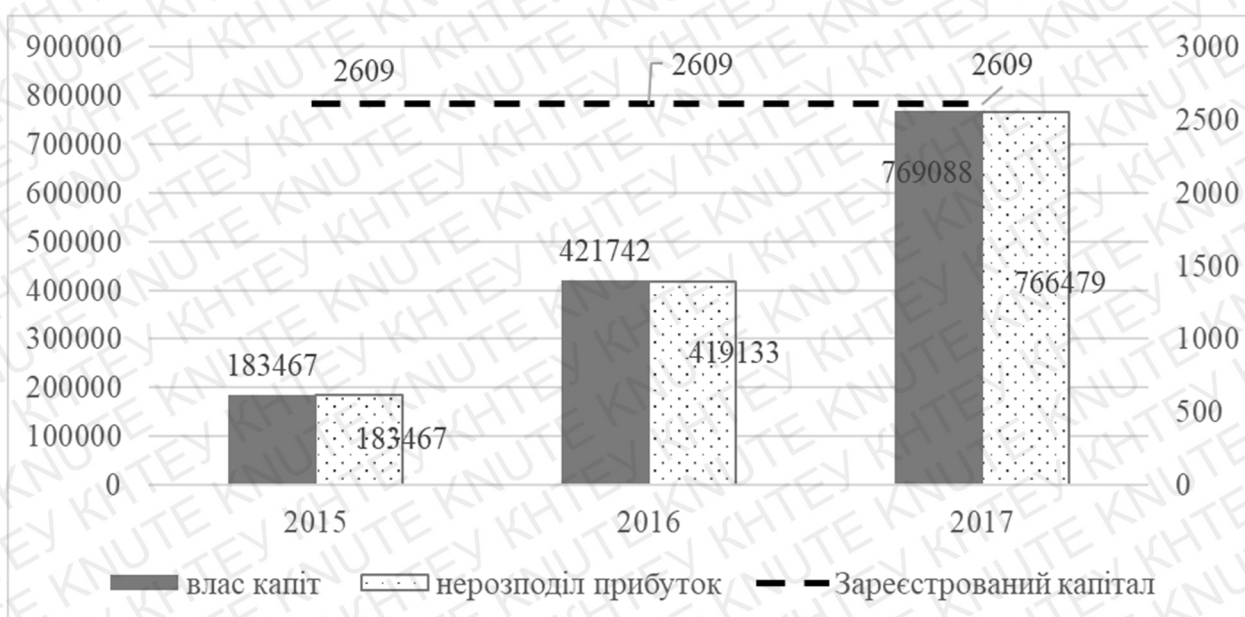


Рис. 2.7. Динаміка власного капіталу ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ», тис. грн

1. Вплив зміни чистого доходу від реалізації:

$$\Delta k_{рв(чд)} = 61,3 - 50,61 = 10,69\%;$$

2. Вплив зміни собівартості реалізованої продукції:

$$\Delta k_{рв(Ср)} = 54,44 - 61,3 = -6,86\%$$

Сума факторних змін:

$$\Delta k_{рв} = 10,69 + (-6,86) = 3,83\%.$$

Отже, валова рентабельність ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА



КОМПАНІЯ» зростає на 3,83 % передусім за рахунок збільшення суми чистого доходу (виручки) від реалізації продукції на 134329 тис.грн або на 127,5%. Вплив цього фактора становив 10,69%. Це означає, що завдяки зростанню доходу від реалізації продукції (при незміні собівартості реалізованої продукції) валова рентабельність могла б збільшитися у 2,8 (10,69/3,83) рази. Водночас підвищення собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), за умови незмінного доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), призвело б до зменшення валової рентабельності продукції у 1,8 (6,86/3,83) разів.

Таблиця 2.12

**Динаміка рентабельності продукції за валовим прибутком ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»**

№	Показники	2016	2017	Відхилення (+,-)	
				абсолютне	Відносне
1	2	3	4	5	6
1	Чистий дохід від реалізації, тис.грн	488416	622745	134329	127,5
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн	241210	283718	42508	117,6
3	Валовий прибуток, тис.грн	217206	339027	91821	137,14
4	Валова рентабельність продукції, %	50,61	54,44	3,83	-

За результатами рентабельності підприємство є досить прибутковим та покращує свою діяльність. Оцінимо діяльність підприємства за ризиками ліквідності та фінансової стійкості. За даними бухгалтерської звітності підприємства (додаток А, Б) проведемо аналіз і зробимо висновок про наслідки ризику структури активів за ступенем їх ліквідності та фінансової стійкості. За проведеними розрахунками (додаток Г, рис 2.8) ми можемо зробити висновок, що підприємство знаходиться у зоні критичного ризику.

Даний стан характеризує і специфіку діяльності підприємства, яка пов'язана з отриманням кредитів та надання активів у лізинг.

Тип стану ліквідності	№				
Умови	1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$L1 = A1/(П1+П2)$	$>0,2-0,7$	0,229
$A1 < П1; A2 > П2;$ $A3 < П3; A4 > П4$	2	Проміжний коефіцієнт покриття	$L2 = (A1+A2)/(П1+П2)$	Допустиме 0,7-0,8 Бажане $\geq 1,5$	1,054
Порушена ліквідність					
Зона критичного ризику					
<b>Ліквідність даного підприємства відповідає зоні критичного ризику</b>	3	Коефіцієнт поточної ліквідності	$L3 = (A1+A2+A3)/(П1+П2)$	Необхідне – 1,0 Оптимальне не менше 2,0	1,086
			критичного ризику		

Показники ліквідності	Умови зниження	Границі класів згідно критеріїв				
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	5 клас
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01 п – 0,3 бали	$\geq 0,7$ 34 бали	0,69-0,5 33-24	0,49-0,3 23,7-15	0,29-0,1 14,7-5	$< 0,1$ 4,7-0 3,6 балів
Проміжний коефіцієнт покриття	0,01 п – 0,2 бали	$\geq 1$ 31 бал 34,36 балів	0,99-0,8 30-20	0,79-0,7 19,8-14	0,69-0,6 13,8-8	$< 0,59$ 7,8-0
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,01 п – 0,3 бали	$\geq 2$ 35 балів 1,7-2,0 34 бали 34 бали	1,69-1,5 34-23	1,49-1,3 22,7-13	1,29-1 12,7-2	$< 0,99$ 1,7-0
Оцінка ризикового стану		100-99 балів	98 -67 балів	66-42 балів	41-15 балів	14-0 балів
						21
		Безризикова зона	Зона допустимого ризику	Зона критичного ризику	Зона високого ризику	Зона катастрофічного ризику

Рис. 2.8. Аналіз ризику ліквідності підприємства \*[72]

Оцінюючи ефективність діяльність підприємства треба звернути увагу на те, що необхідною умовою отримання прибутку є певний рівень функціонування підприємства, що забезпечує перевищення виручки від реалізації продукції над витратами (витратами) з її виробництва і реалізації. Тоді факторний ланцюжок, що формує операційний прибуток підприємства, може бути представлений схемою : Витрати  $\rightarrow$  Обсяг реалізації - Прибуток.

Дія операційного (виробничого, господарського) важеля (левериджу) проявляється в тому, що будь-яка зміна виручки від реалізації завжди породжує більш сильна зміна прибутку.

Таким чином, операційний (виробничий) леверидж - це потенційна можливість впливати на прибуток до виплати податків і відсотків (ЕВІТ) підприємства шляхом зміни структури витрат підприємства (змінних і постійних) і обсягу випуску продукції.

Ефект операційного левериджу полягає в тому, що у випадку зміни обсягів операційної діяльності підприємства (або діяльності у межах окремого проекту) фінансовий результат цієї діяльності змінюється у відносно більшому розмірі із-за наявності постійних поточних витрат. Чим вище сума постійних поточних витрат підприємства, тим більш чутливо реагує фінансовий результат від операційної діяльності на зміни обсягів цієї діяльності.

Для вимірювання ефекту операційного левериджу застосовують показник ступеня операційного левериджу (або сили операційного важеля) *DOL* [73]:

$$DOL = \frac{Q(P - V)}{Q(P - V) - FC} = \frac{EBIT + FC}{EBIT} \quad (2.2)$$

де  $Q$  – обсяг реалізації продукції;

$P$  – середня ціна продажу одиниці продукції;

$V$  – змінні операційні витрати підприємства на виробництво і реалізацію одиниці продукції;

$FC$  – сума постійних операційних витрат за проектом;

$EBIT$  – фінансовий результат від операційної діяльності до оподаткування без врахування фінансових витрат

Ступінь фінансового левериджу виражає відносну зміну показника *ROE* у випадку зміни прибутку до вирахування процентів та податків (ЕВІТ) на 1% [73]:

$$DFL = \frac{EBIT}{EBIT - I} \quad (2.3)$$

де  $I$  – обсяг поточних фінансових витрат.

Ефект комбінованого левериджу (CLE), який інтегрує ефекти



операційного та фінансового левериджу[73]:

$$CLE = DOL \times DFL \quad (2.4)$$

де DOL – degree of operating leverage – ступінь операційного левериджу (сила операційного важеля);

DFL – degree of financial leverage – ступінь фінансового левериджу (сила фінансового важеля).

Результати оцінювання ефект комбінованого левериджу ілюструє табл.2.13.

Таблиця 2.13

### Операційний та фінансовий леверидж

Показник	Роки	
	2016	2017
Постійні операційні витрати, тис. грн	38624	37009
Прибуток від операційної діяльності до оподаткування, тис.грн	265612	448343
Ступінь операційного левериджу	1,15	1,08
Фінансові витрати, тис. грн	34356	17628
Ступінь фінансового левериджу	1,15	1,04
Ефект комбінованого левериджу	1,32	1,13

На основі отриманих результатів можливо зробити висновок про чутливість фінансової рентабельності до коливань обсягів виручки від реалізації продукції за роками, так ми бачимо, що у звітному році показники на підприємстві покращились, і це говорить про те, що більш стійке до змін, що можуть відбутися.

Отже, за результатами дослідження формування прибутку в ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ, можемо зробити наступні висновки. За досліджуваний період підприємство значно покращило результати своєї діяльності, що відобразилось на таких показниках як чистий дохід від реалізації, якій зріс за період 2015-2017рр на 127,5%, чистий прибуток, за яким відбулись суттєві зміни, так зі збитку у розмірі 106039 тис.грн у 2015

році, підприємство у 2016 році мало прибуток у 238275 тис.грн, а у 2017 році відбулось зростання ще на 154,4%. Основними факторами, що вплинули на діяльність підприємства з боку зовнішнього середовища це відносна стабільність економічного середовища, збільшення кількості клієнтів. Що стосується показників, які вплинули на прибуток, то це збільшення чистого доходу від реалізації, більшими темпами, ніж собівартість прибутку. Проведена оцінка ефективності управління формуванням прибутку підприємства, дає нам можливість вказати на позитивні моменти, що характеризують показники рентабельності, які мають тенденцію до зростання.

Прибуток найбільш повно відображає фінансовий результат підприємницької діяльності, забезпечує фінансування розширеного виробництва, соціально-економічного розвитку підприємства, є джерелом матеріального заохочення працівників і базою для розрахунків показників інвестиційної привабливості підприємства.

## РОЗДІЛ 3

### УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ALD AUTOMOTIVE ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ

#### 3.1 Визначення шляхів покращення управління формування прибутку підприємства

Лізинговий бізнес сьогодні є одним із небагатьох фінансових інструментів, що вигідні як лізингодавцям, так і отримувачам цієї послуги. Особливо актуальним лізинг є в сучасних умовах, так як банки сьогодні не спроможні стати ефективним фінансовим інструментом для підприємств у можливості придбання техніки. Тому, за таких умов саме лізинг може стати сучасним інструментом у можливості придбати техніку. Так у Європі в лізинг техніки купується вже на мільярди євро щорічно [74]. В Україні цей ринок поки що менший за розмірами, але за прогнозами експертів зростання обсягу лізингу буде відбуватись завдяки проведенню лізингових операцій в нових сегментах ринку, а також залученню бюджетів муніципалітетів до лізингових схем фінансування.

Так, Юлія Вітка, заступник керівника проекту USAID «Трансформація фінансового сектору», вказує, що за оптимістичними очікуваннями на 2018 рік – зростання лізингового ринку можливе не менш як на 20 %. Головний драйвер та вигодоотримувач цього ринку залишається незмінним – малий та середній бізнес, для якого спрощується доступ до фінансів. Малий та середній бізнес починає більше розуміти переваги та використовувати небанківські способи фінансування. Банківський ринок традиційно є більш зарегульованим. Дуже часто банківські кредити є недоступними для малого та середнього бізнесу[75].



Також, на перспективах зростання лізингового бізнесу, наголошує і Олександр Залетов, член Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг), який вказує на те, що портфель лізингових компаній зараз зростає швидше, ніж ВВП країни. За 2017 рік вартість договорів фінансового лізингу збільшилась на 32% – до 12,97 млрд. грн. І ми бачимо, що цей тренд продовжується [75].

Про зростання галузі наголошує і Александр Кощев [76], директор асоціації «Українське об'єднання лізингодавців», за його оцінками ринок зросте у 2018 році у два рази, та може забезпечити 3,8% у напрямку капітальних інвестицій. Серед основних напрямків, які забезпечать таке зростання, він назвав активізацію банків на ринку лізингу, вже частіше лізинг використовують у транспортній галузі, перспективним є лізинг у нерухомість.

Отже, у 2018 році обсяги лізингу на українському ринку зростуть у 1,2-1,5 рази. Зростання його обсягу буде відбуватись за рахунок проведення лізингових операцій в нових сегментах ринку, а також шляхом залучення бюджетів муніципалітетів до таких схем фінансування.

Таким чином, покращення у галузі позитивно відобразиться на прибутку і на підприємстві. Тому, важливим є напрями щодо управління формуванням прибутку підприємства. Для покращення цільової структури використання прибутку підприємства, необхідно:

- визначити пріоритетні напрями використання прибутку підприємства, що спричиняють подальший розвиток підприємства та покращення фінансових результатів його діяльності;
- провести оптимізацію коштів, що спрямовані на фонд споживання, зокрема тих, що спрямовані на матеріальне заохочення працівників та які сприяють підвищенню продуктивності їх праці, а також соціальному розвитку підприємства;
- виконати розрахунок оптимальної величини резервного фонду та скерувати кошти на забезпечення його збільшення;

- провести оптимізацію коштів, які спрямовуються в інші цільові фонди;
- створити такі умови діяльності підприємства, за яких прибуток не буде використовуватися для сплати підприємством штрафних санкцій;
- скласти детальний плану використання та розподілу прибутку підприємства з визначеними датами та конкретним кошторисом;
- забезпечити чіткий контроль за виконанням поставлених завдань щодо використання та розподілу прибутку;
- виконати аналіз отриманих прибутків у базовому періоді та виявити резерви, що будуть сприяти максимізації прибутку, а також плануванню формуванню, розподілу та використанню прибутку у наступних.

Функціонування ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» та її успішна діяльність залежать від вміння приймати рішення, які дають змогу забезпечити на належному рівні ліквідність, прибуток та захист від негативного впливу ризиків, що пов'язані з лізинговою діяльністю. Відповідно, для підвищення рівня прибутковості необхідно застосовувати наступні заходи (рис. 3.1.):

1. Збільшення ресурсної бази та їх інвестиційного потенціалу, за рахунок нарощування власних грошових коштів.
2. Створення резервних фондів, які б гарантували покриття збитків та сприяли б зміцненню надійності й стабільності.
3. Розробка фінансового плану, який дозволить реально оцінити надходження і витрати в майбутньому. Постійно вивчаючи ризики та приймаючи заходи по їх зниженню.

В сучасній практиці застосовується безліч різноманітних методів управління прибутковістю для забезпечення стійкого фінансового стану. Але, насамперед, з метою підвищення рівня прибутків необхідно здійснювати комплексний аналіз доходів та витрат, виявляти фактори впливу на них, збільшувати резерви діяльності. Також увагу потрібно надавати аналізу структурних компонентів прибутку, співвідношенню активів і пасивів,

доходів та витрат для прогнозування фінансового стану підприємства.

Процес управління прибутком підприємства повинен відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети і основних завдань цього управління. Функціональна спрямованість об'єктів управління прибутком відповідно до загальноприйнятих стандартів підрозділяється на два основних види: управління формуванням прибутку і управління розподілом і використанням прибутку.



Рис. 3.1 Система управлінням доходом та прибутком ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»

Формування прибутку на підприємстві є початковим і основним етапом в загальному процесі управління прибутком, який визначає подальші дії фінансового менеджера щодо її розподілу та використання. Тому важливо



застосовувати методичний підхід з метою підвищення ефективності управління прибутком підприємства (рис 3.2).

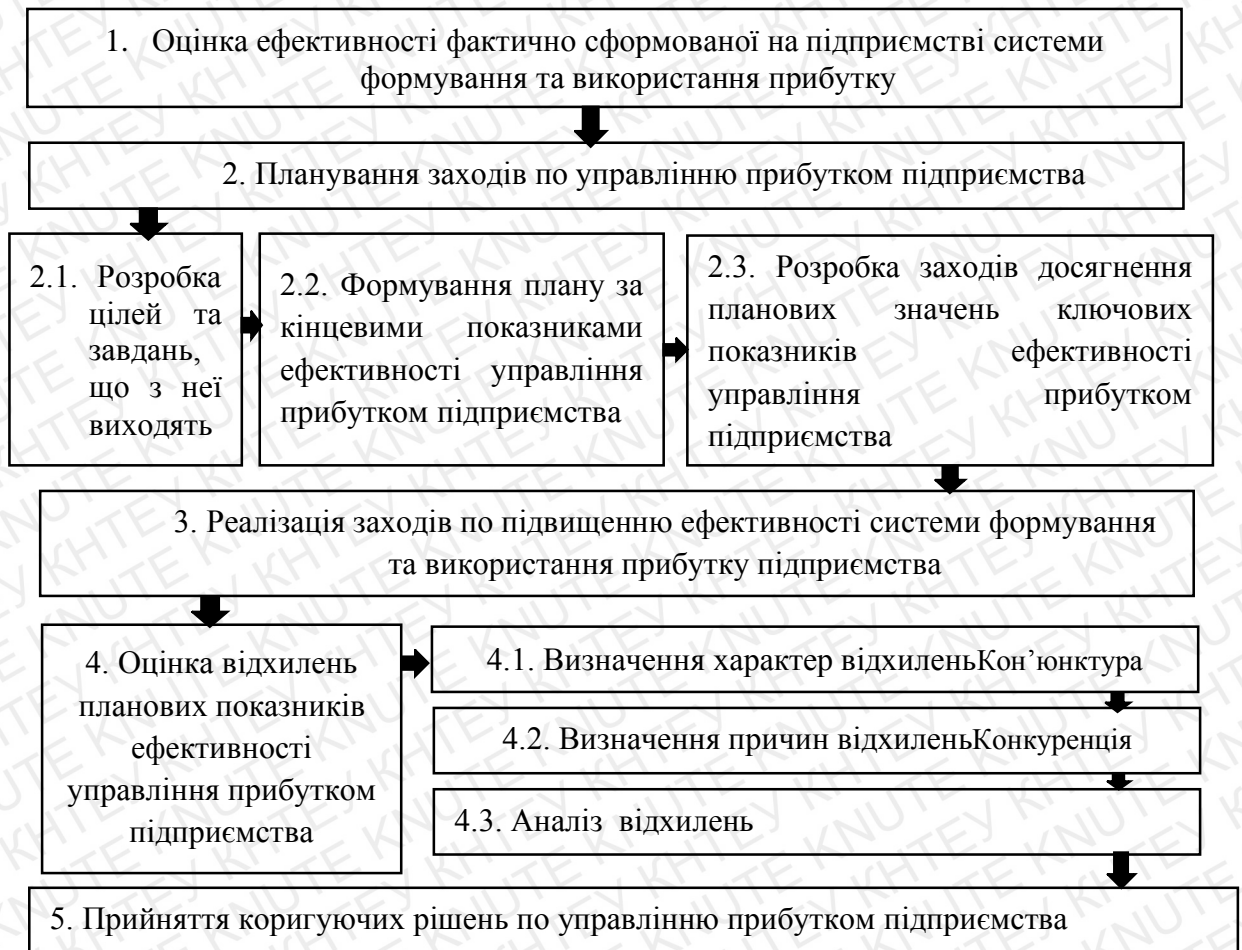


Рис. 3.2. Алгоритм управління прибутком ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»

Відповідно до аналізу зробленому у другому розділі ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» показала дуже добрі показники за останні два роки, крім того компанія довела свою здатність безперервно підтримувати своїх клієнтів та адаптуватися до їх потреб і очікувань, незалежно від локальної економічної та політичної ситуації. Завдяки принципам та злагодженій командній роботі, компанія забезпечує надійний супровід та полегшує щоденну діяльність своїх міжнародних клієнтів в Україні.

Отже, ефективне управління прибутком підприємства, що

характеризується формуванням достатньої кількості доходів, досягненням оптимального стану витрат і здійсненням грамотної дивідендної політики, покликане в короткостроковому періоді зберегти і зміцнити рентабельність і ліквідність (платоспроможність) підприємства, а в довгостроковому - підвищити її конкурентоспроможність і інвестиційну привабливість. Тому, підприємству необхідно і далі необхідно приділяти увагу діловим стосункам з партнерами, налагоджувати нові, та шукати нові напрямки в реалізації своєї діяльності.

### **3.2 Обґрунтування джерел формування прибутку підприємства**

Аналіз факторів, що був проведений у другому розділі, дав можливість визначити основні фактори, що впливають на діяльність ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ», серед яких збільшення доходів підприємства, що стало можливим за рахунок покращення економічної діяльності в країні та збільшення кількості клієнтів підприємства. Отже, з проведеного SWOT-аналізу, та оцінки внутрішніх факторів, можемо визначити наступні основні фактори, що впливають на формування прибутку ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» (рис 3.3). Частина цих факторів формулює умови для нарощення темпів капіталізації частини прибутку, а частина - передумови для зростання споживаної частини прибутку.

Для обґрунтування факторів, що впливають на формування прибутку, необхідно визначити і такі, що мають негативний вплив на нього, для цього розглянемо основні ризики підприємства. Так, основними можемо назвати такі, як високий відсоток комерційного кредиту, конкуренція з боку інших підприємств, що здійснюють лізингову діяльність, недостатній попит на предмети лізингу, інформаційна непрозорість діяльності споживачів, існуючий рівень оподаткування, недосконалість нормативно-правового регулювання лізингової діяльності, складність з отриманням кредиту, нестача фінансових коштів. На основі виявлених ризиків побудуємо карту ризиків та

радар ризиків, для визначення найбільш загрозливих факторів, що можуть впливати на формування прибутку на підприємстві (додаток Г, рис. 3.4).

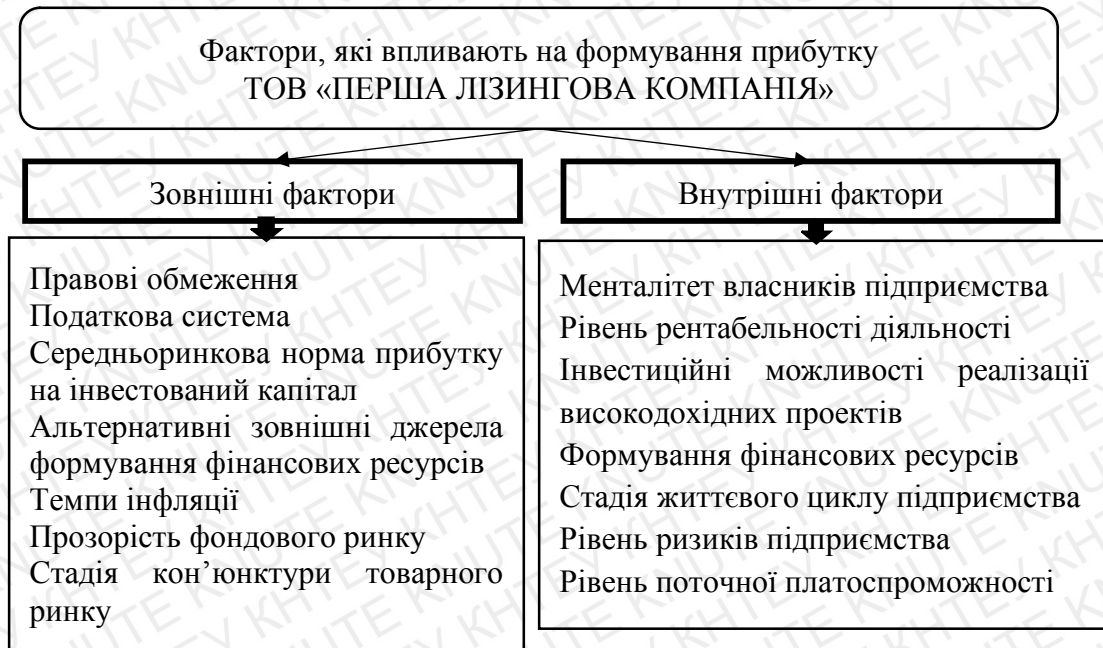


Рис 3.3. Система основних факторів, що впливають на прибуток підприємства

З радару ризиків, можна побачити, що основними загрозами для підприємства є зростання ставок по комерційному кредиту, невиконання договірних зобов'язань, страховий портфель у розрізі клієнтів, зменшення попиту на лізингові операції. Всі ці загрози можуть негативно вплинути на результативні показники діяльності підприємства.

Для більш детального розгляду основних ризиків побудуємо карту ризиків (табл. 3.1.), яка вказує на те, що найбільш ймовірними ризиками є невиконання договірних зобов'язань, втрата активів та виникнення проблем зі клієнтами. Найбільшими ризиками, що призведуть до значних втрат та небезпек є збільшення відсоткових ставок за кредит, появи нових конкурентів на ринку, зниження попиту на лізингові послуги, інформаційна необізнаність споживачів, невиконання своїх обов'язків всіма учасниками.





Рис. 3.4. Радар ризиків ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»

Отже, на діяльність підприємства впливають багато факторів, які мають різний вплив на неї. Для підтримання прибутковості підприємству необхідно більше уваги приділяти питанням збільшення прибутку. Сьогодні в Україні спостерігається активізація діяльності підприємствами, яка супроводжується прагненням підприємств до розширення свого бізнесу. Тому, виникає питання у залученні залучення підприємствами прямих інвестицій вітчизняних та закордонних інвесторів, що нашоується на цілу низку складних проблем, пов'язаних із нестабільністю загальноєкономічної та правової ситуації в країні, нерозвиненістю інституціональної структури, дефіцитом інвестиційних ресурсів та підвищеним рівнем інвестиційного ризику. Низькою є платоспроможність існуючих і потенційних лізингодержувачів, економічна і соціальна нестабільність, які призводять до високих ризиків для лізингу в Україні. Існують суто психологічні проблеми, пов'язані з неготовністю українського споживача до лізингових відносин і їх не зовсім точним і ясним усвідомленням. Українські лізингоотримувачі не сприймають усі тонкощі та особливості лізингових операцій, оскільки звикли

до традиційного державного фінансування, за яке можна було не повертати коштів.

Таблиця 3.1.

## Карта ризиків ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»

Опис ризиків	Ймовірність виникнення ризику			Ступінь втрат та небезпеки		
	мала	середня	висока	мала	середня	висока
Високий відсоток комерційного кредиту						
Конкуренція з боку інших підприємств, що здійснюють лізингову діяльність						
Недостатній попит на предмети лізингу						
Інформаційна непрозорість діяльності споживачів						
Існуючий рівень оподаткування						
Недосконалість нормативно-правового регулювання лізингової діяльності						
Складність з отриманням кредиту						
Нестача фінансових коштів						
Некваліфікований персонал						
Невиконання договірних зобов'язань						
Втрата матеріальних активів						
Страховий портфель у розрізі клієнтів						



Тому вони не усвідомлюють важливості вчасного внесення лізингових платежів та їх обов'язковості. Як бачимо, проблем лізингу в Україні зараз досить багато, і всі вони дуже серйозні. Але без їх вирішення український лізинговий бізнес просто не виживе. Як засвідчує досвід розвинених країн, а також країн із перехідною економікою, які досягли серйозного успіху в ринкових перетвореннях, лізинг має низку переваг та є одним із потужних важелів подолання інвестиційної кризи та активізації інвестиційного процесу.

Для підприємств використання механізму лізингу сприяє збуту продукції та модернізації виробництва, фінансовим структурам (банкам, страховим компаніям і т.ін.), дає змогу розширити сферу своєї діяльності, державі – створити нові робочі місця, впроваджувати нові перспективні технології, а відповідно сприяє і ефективнішому функціонуванню економіки. У кінцевому результаті користувачі та споживачі мають змогу отримати продукцію, вироблену на новому обладнанні. Зростання рівня зношеності основних фондів на українських підприємствах зумовлює необхідність їх оновлення й модернізації. Важливу роль у процесі активізації інвестиційних процесів та модернізації економіки країни відіграє фінансовий лізинг як пріоритетна форма фінансування капіталовкладень підприємств, що сприяє взаємодії суб'єктів господарювання з приводу отримання доступу до найновішої техніки і сучасних технологій. Сьогодні вітчизняні лізингові компанії тісно співпрацюють із закордонними лізинговими компаніями, виробниками, банками та іншими фінансово-кредитними установами і сприяють залученню інвестицій в Україну, використанню іноземних кредитних ліній. Встановлення таких взаємовідносин дає змогу розробити своєю чергою ефективні схеми співпраці з вітчизняними виробниками і провести технологічне оновлення виробничої бази. Отже, можемо визначити основні джерела формування прибутку на підприємстві (табл 3.2).

Отже, ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» може збільшити свої результативні показники за рахунок зростаючого попиту на купівлю



основних засобів у лізинг, а також за рахунок надання нових видів послуг. Перспективними напрямками лізингу залишаються також лізинг автомобілів, автобусів та іншої автотехніки, комп'ютерів, поліграфічного обладнання, рухомого складу, колійної техніки та ін.

Таблиця 3.2.

**Джерела формування прибутку ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»**

№ з.п.	Джерела формування прибутку	Обґрунтування джерела
1.	Власні джерела	Джерела отримані з нерозподіленого прибутку, активів підприємства
2.	Залученні джерела	Отримання кредитів банку з мінімальною відсотковою ставкою
3.	Джерела пов'язані з лізингоотримувачем	Авансові платежі отримані від лізингоотримувачів
4.	Комерційні кредити	Кредити надані постачальниками обладнання, у цілях просування продукції
5.	Нові споживачі лізингових послуг	Збільшення кількості клієнтів підприємства, за рахунок залучення лізингових брокерів

Переваги лізингового бізнесу очевидні. Це і цільове використання товарно-інвестиційних ресурсів, і ефективний контроль за використанням об'єкта лізингу; економія на одноразових витратах для лізингоодержувача та зменшення ризику втрат для лізингодавця. Тому лізинг застосовують найчастіше у тих сферах, де високий ступінь ризику ведення бізнесу на нових ринках і де можна швидко отримати прибуток, використовуючи позичковий капітал. Крім того, вимоги ринку, жорстка конкуренція, обмеженість ресурсів, короткі терміни у прийнятті рішень, щодо товарного кредиту, змушують працювати практично з усіма контрагентами без попередньої оцінки їх фінансового стану, їх потенційної здатності відповідати за своїми зобов'язаннями, що підвищує рівень ризиків, що приймаються підприємством.

### 3.3 Розробка планових показників прибутку підприємства

З проведеного у другому розділі аналізу факторів, що мають вплив на прибуток підприємства було встановлено, що основним які мають позитивний вплив стали збільшення обсягів реалізації та зміни цін на послуги. Так, виходячи з факторів можемо виділити наступні напрями підвищення прибутку:

- це збільшення обсягів реалізації продукції;
- зростання інших операційних доходів;
- зменшення постійних витрат;
- покращення роботи маркетингових служб;
- зміцнення позицій на локальному ринку та подальший розвиток експортного напрямку діяльності підприємства.

За оптимістичними очікуваннями на 2018 рік прогнозується зростання лізингового ринку не менш як на 20% [75]. Основними вигодоотримувачами цього ринку є малий та середній бізнес, для якого спрощується доступ до фінансів. Малий та середній бізнес починає більше розуміти переваги та використовувати небанківські способи фінансування. Отже, зможемо зробити прогност, що чистий дохід підприємства також збільшиться на 20%. Крім того глянемо на тенденцію яка склалась на підприємстві (рис 3.5), з якої видно, що чистий дохід за останні три роки має тенденцію до збільшення, у середньому на 26%, тому можемо прийняти середні темпи росту чистого доходу на рівні 123%.

Для прогнозування фінансового результату ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» за 2018 рік доцільно використати наявні дані про фінансовий результат операційної діяльності за 2015-2017 роки (таблиця 3.3).

1. Спрогнозуємо розмір виручки від реалізації у 2018 році на основі середнього темпу росту, який ми визначили як 123%, виходячи з прогнозів щодо розвитку на ринку та тенденцій, що склалась на підприємстві:



$$\text{ЧД} = 622745 \cdot 1,23 = 765976,35 \text{ тис. грн}$$



Рис. 3.5. Динаміка чистого доходу від реалізації та собівартості реалізованої продукції на підприємстві.

2. Спрогнозуємо значення показника собівартості за рахунок визначення рівня собівартості у виручці протягом 2015-2017 років. Необхідно вказати на позитивну тенденцію, яка вказує на те, що темпи зростання собівартості на 10% нижче ніж темпи зростання чистого доходу від реалізації.

$$\text{Рівень собівартості} = \frac{231187 + 241210 + 283718}{390877 + 488416 + 622745} = 0,5034 = 50,34\%$$

Але при розрахунках даного показника, необхідно звернути увагу на той факт, що за останні роки підприємство значно скоротило свої постійні витрати, і їх частка з кожним роком зменшується, тому і нам необхідно врахувати цю тенденцію, тому рівень витрат у чистому доході залишимо на рівні 2017 року у розмірі 0,46

$$C = 0,46 \cdot 765976,35 = 352349,12 \text{ тис. грн.}$$

3. Визначимо валовий прибуток як різницю виручки від реалізації та собівартості.

$$\text{ВП} = 765976,35 - 385592,49 = 413627,2 \text{ тис. грн.}$$

4. Спрогнозуємо інші операційні доходи у 2018 рр. на основі темпів росту по галузі, так середнє зростання складає 20%.



$$ЮД = 1,2 * 242210 = 290652 \text{ тис. грн.}$$

5. Визначимо адміністративні витрати у 2018 році на основі їх середнього рівня у виручці протягом трьох років.

$$AV = \frac{25189}{3908773} + \frac{33417}{488416} + \frac{27986}{622745} ? 76597,4 = 45397,16 \text{ тис. грн.}$$

Таблиця 3.3

### Динаміка фінансових показників

#### ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» (тис. грн.)

Стаття	2015	2016	2017
Чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	390877	488416	622745
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	231187	241210	283718
Валовий прибуток	159690	247206	339027
Інші операційні доходи	31699	82434	242210
Адміністративні витрати	25189	33417	27986
Витрати на збут	4963	5207	9023
Інші операційні витрати	5391	1506	41706
Фінансовий результат від операційної діяльності	155846	289510	502522
Інші фінансові доходи	38680	66922	4036
Інші доходи	84276	173281	
Фінансові витрати	31396	34356	17628
Інші витрати	352016	229745	40587
Фінансовий результат до оподаткування	-104610	265612	448343
Витрати з податку на прибуток	1429	27337	80506
Прибуток/збиток	-106039	238275	367837

6. Визначимо витрати на збут у 2018 році на основі середнього рівня зростання у 2015 - 2017 році.

$$BЗ = \frac{4963}{3908773} + \frac{5207}{488416} + \frac{9023}{622745} ? 76597,4 = 9663,34 \text{ тис. грн.}$$

7. Спрогнозуємо інші операційні витрати у 2018 р. на основі темпів зростання інших операційних доходів

$$IOB = 41706 ? 1,2 = 50047,2 \text{ тис. грн.}$$

8. Розрахуємо фінансовий результат від операційної діяльності на основі різниці суми валового прибутку й інших операційних доходів та суми адміністративних витрат, витрат на збут ті інших операційних витрат

$$\begin{aligned} \Phi P_{од} &= 413627,2 + 290652 - 45397,16 - 9663,34 - 50047,2 \\ &= 599171,53 \text{ тис. грн.} \end{aligned}$$

9. Інші фінансові доходи визначимо виходячи зі темпів зростання що прогнозуються у галузі на рівні 20%

$$I\Phi D = 4036 ? 1,2 = 4964,28 \text{ тис. грн.}$$

10. Інші фінансові витрати та інші витрати також визначимо виходячи з темпів зростання галузі:

$$I\Phi B = 17628 ? 1,2 = 21153,6 \text{ тис. грн.}$$

$$IB = 40587 ? 1,2 = 48704,4 \text{ тис. грн.}$$

11. Фінансовий результат до оподаткування знайдемо шляхом додавання до фінансового результату від операційної діяльності фінансових та інших доходів та відніманням фінансових та інших витрат.

$$\begin{aligned} \Phi P_{до оп} &= 599171,53 + 4964,28 - 21153,6 - 48704,4 \\ &= 534277,81 \text{ тис. грн.} \end{aligned}$$

12. Знайдемо чистий фінансовий результат, шляхом віднімання від фінансового результату до оподаткування витрат з прибутку на прибуток, які знайдем, згідно ставки податок на прибуток у розмірі 18%.

$$\Phi P = 534277,81 - 534277,81 ? 0,18 = 438107,8 \text{ тис. грн.}$$

Згруповані отримані результати занесені у табл. 3.4. Згідно даних таблиці, при збережених тенденцій та прогнозів зростання на ринку, доход підприємства зросте на 123%, валовий прибуток на 122%, чистий фінансовий на 119%. Також, спостерігається зростання витрат підприємства, собівартість

зросте на 124,2%, адміністративні витрати – на 122,2%, витрати на збут – на 107,1%.

На основі отриманих фінансових показників, зробимо розрахунки ефективності діяльності підприємства.

Таблиця 3.4.

**Прогнозування фінансового результату  
ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» (тис. грн.)**

№	Стаття	2017	2018	Темпи росту 2018 до 2017, %
1	2	3	4	5
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	622745	765976,4	123,0
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	283718	352349,121	124,2
3	Валовий прибуток	339027	413627,2	122,0
4	Інші операційні доходи	242210	290652	120,0
5	Адміністративні витрати	27986	25397,16	122,2
6	Витрати на збут	9023	9663,34	107,1
7	Інші операційні витрати	41706	50047,2	120,0
8	Фінансовий результат від операційної діяльності	502522	599171,53	119,2
9	Інші фінансові доходи	4036	4964,28	123,0
10	Фінансові витрати	17628	21153,6	120,0
11	Інші витрати	40587	48704,4	120,0
12	Фінансовий результат до оподаткування	448343	534277,81	119,2
13	Витрати з податку на прибуток	80506	96170,0	112,0
14	Прибуток/збиток	367837	438107,8	119,1

Виходячи з отриманих прогнозних даних, розрахуємо основні показники, що характеризують ефективність діяльності підприємства у плановому році (рис.3.6.).

З даних рисунку 3.5., бачимо, що підприємство за основними видами рентабельності такі показники, за валовою рентабельністю 49,66%, за операційною рентабельністю продаж – 73,88%, за чистою рентабельністю



продаж 53,64. Отже, для збереження тенденцій, що склалися та при врахування факторів, що мають вплив на підприємство, у 2018 році ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ» має хороші прогнози щодо здійснення своєї діяльності, які характеризуються високими показниками рентабельності.

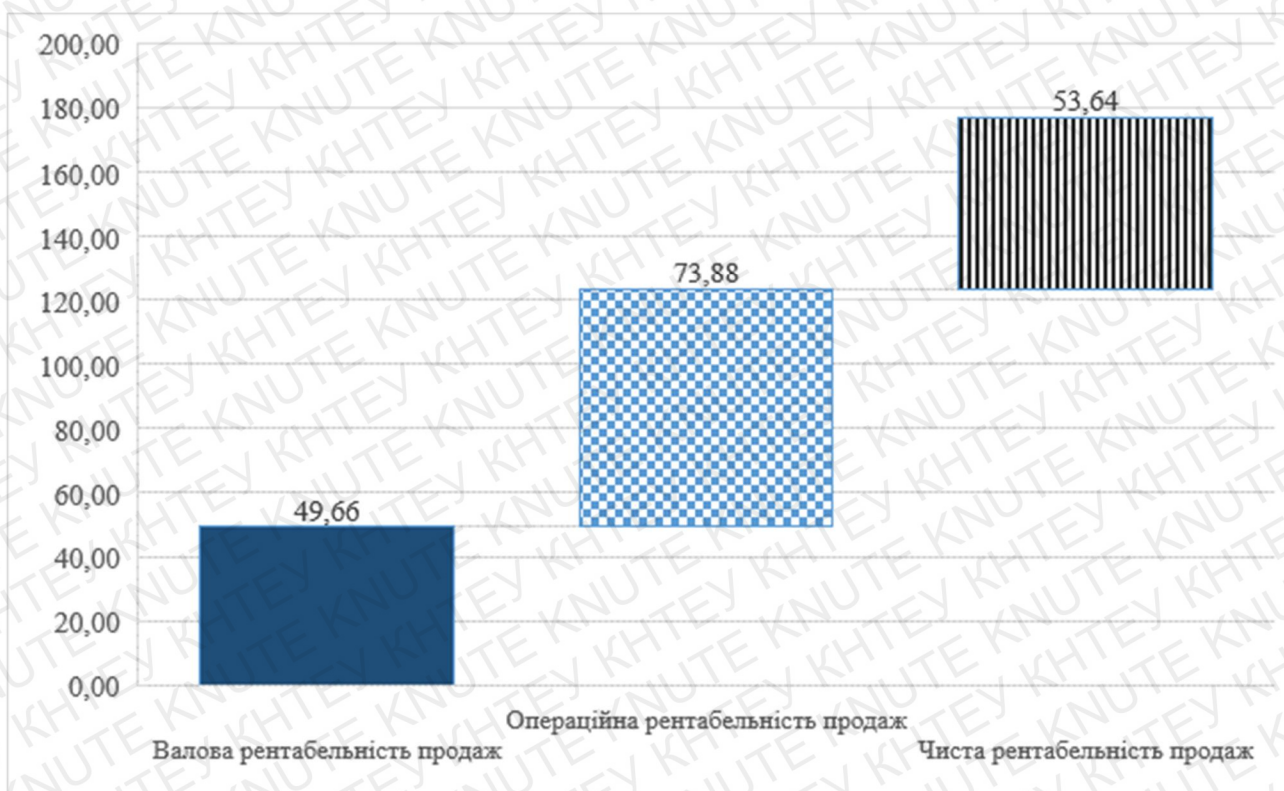


Рис. 3.6. Прогнозні показники рентабельності ТОВ «ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ»

Виходячи з здійснених прогнозних розрахунків, та визначення факторів, що будуть мати на них вплив, підприємству, необхідно постійно здійснювати моніторинг зовнішнього середовища, щоб бути готовим до зовнішніх викликів та вчасно реагувати на них. Запропоновані шляхи покращення управління формування прибутку підприємства дозволять підприємству правильно використовувати власні заощадження направляючи їх на розвиток, та вибираючи відповідні джерела формування прибутку.



## ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Зважаючи на важливість прибутку у діяльності підприємства, а саме на те, що збільшення його є однією з основною задачею фінансового менеджера, а стабільне зростання прибутку - це результат ефективного управління фінансами підприємства в цілому, нами було визначено економічну сутність, види, функції прибутку. Так, за результатами проведеного аналізу теоретичних матеріалів, щодо сутності прибутку, ми визначили, що прибуток є основним показником діяльності підприємства, якій відіграє значну роль у здійсненні успішної діяльності підприємства, являється об'єктом оподаткування, розподілення та управління. Саме завдяки прибутку вирішуються питання з розширенням, фінансуванням, задоволенням матеріальних та соціальних потреб працівників підприємства. Виходячи з цього, можемо зазначити, що основна роль прибутку - показати кінцевий фінансовий результат, який характеризує ефективність виробництва, а також якість і попит на виготовлену продукцію. Кожен підприємець стежить за тим, щоб рівень прибутку підприємства не скорочувався. Щодо функцій прибутку, то основними є такі, як оціночна, регулююча, стимулююча, соціальна, контролююча, інвестиційна та інноваційна. Зважаючи на те, що прибуток є складною категорією, також було розглянуто класифікацію його за різними видами, саме, за напрямом діяльності, метою, за розміром, за використанням, тощо.

Характеризуючи прибуток, нами також біло визначено, що на нього впливають різні фактори, які мають позитивний чи негативний вплив. Так серед факторів, що впливають на формування прибутку можемо виділити наступні: сфера діяльності підприємства; галузі господарства; форма власності; розвиток ринкових відносин; фінансово-господарська діяльність підприємства; облік фінансових результатів. Також, всі фактори, що впливають на прибуток можемо поділити на дві групи: зовнішні та внутрішні. Крім того необхідно враховувати, що вплив факторів, варіюється в короткостроковій та довгостроковій перспективі. Дослідження та



моніторинг факторів впливу на прибуток необхідно здійснювати для пошуку шляхів покращення ефективності діяльності, підвищення прибутків підприємств та забезпечення їх стабільності в конкурентному ринковому середовищі. А отже, дослідження факторів, що впливають на прибуток від лізингової діяльності доцільно спрямувати у таких напрямках: визначення основних ризиків лізингової діяльності та розроблення системи управління ризиками; проведення дослідження ринку лізингу шляхом анкетування; запровадження та адаптація новітніх форм лізингу у сучасних умовах в Україні; дослідження закордонного досвіду діяльності світових лізингових компаній на інших суб'єктів, що надають лізингові послуги; створення скорингових програм для адекватного та швидкого оцінювання потенційних лізингоотримувачів тощо.

Зважаючи на те, що підприємства усіх форм власності, отримавши фінансову самостійність, мають право вирішувати, на які цілі і в яких розмірах направляти прибуток, що залишився після сплати податків до бюджету і інших обов'язкових платежів і відрахувань, тому постає питання відповідальності власників за формування і використання фінансових ресурсів, у тому числі прибутку. Тому велике значення приділяється управлінню прибутком підприємства. Процес управління прибутком підприємства має відбуватися в певній послідовності і забезпечувати реалізацію головної мети та основних задач цього управління, а також бути невід'ємною частиною усієї системи управління прибутком підприємства.

Виходячи з визначених теоретичних аспектів, щодо управління прибутком, нами було проведено дослідження формування прибутку В ALD AUTOMOTIVE УКРАИНА ТОВ ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ, яка надає послуги управління автопарком і довгострокової оренди автомобілів в 43 країні світу. За результатами аналізу динаміки прибутку, було простежено, що пройшовши кризовий період у 2014-2015 році, підприємство впевнено покращує показники своєї діяльності, про що свідчать зростання показників прибутку. Тому за останні два роки значно покращило такі

показники як валовий прибуток, який збільшився на 112%, прибуток від операційної діяльності, який зріс у три рази, чистий прибуток, зростання якого відбулося на 473876 тис. грн. Зростання всіх видів прибутку відбулося за рахунок зростання чистого доходу від реалізації на 159%, або на 231868 тис. грн. При цьому меншою мірою зросли витрати підприємства: собівартість – на 117%; адміністративні витрати та витрати зменшилися - на 18 %. Також необхідно вказати на те, що спостерігається зменшення частки собівартості у чистому доході у 2016 р, порівняно з 2015 р. на 10 %, а у 2017 році – на 3%. Що стосується адміністративних витрат, то у 2016 році їх частка зростає, але у 2017 році, спостерігається її зменшення. У 2017 році спостерігається збільшення частки витрат на збут, зростання витрат на збут на 73% було зроблено з метою покращення іміджу та інформації про підприємство. Отже, зважаючи на те, що важливим є виконання умови, за якою темпи росту виручки від реалізації перевищують темпи росту собівартості продукції:  $TR_v > TR_c$ , то на підприємстві ця умова задовольняється.

Зважаючи на те, що на зміну прибутку впливають зовнішні (екзогенні) і внутрішні (ендогенні) фактори, нами було проаналізовано вплив основних з них. Так, проведений SWOT- аналіз дозволив окреслити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози. Серед можливостей можна виділити просування на регіональні ринки, серед загроз, конкуренція та банківська криза. Сильними сторонами підприємства є досвід роботи, фінансова незалежність, основними загрозами є можливість неплатежів.

Проведений факторний аналіз, дозволив визначити, що найбільший вплив на прибуток має зміна обсягів надання послуг, збільшення адміністративних витрат та інших фінансових доходів. В свою чергу, зростання цін сприяло збільшенню виручки від реалізації на 6165,8 тис. грн, а збільшення обсягу реалізації послуг – на 128163,2 тис. грн., собівартість виросла на 2809,1 тис. грн, а за рахунок зміни обсягу випуску зросла – на 39698,91 тис. грн., а за рахунок збільшення ціни чистий прибуток

підприємства збільшився на 3356,7 тис. грн. Отже, збільшення прибутку можливе за рахунок: нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів; здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників; зменшення витрат на виробництво продукції; кваліфікованого здійснення цінової політики. Аналіз показників рентабельності показав, що за останні два роки підприємство значно покращило ці показники, так спостерігається зростання рентабельності активів на 3,4в.п., валової рентабельності продаж на 3,8, чистої рентабельності продаж на 10,28 в.п.

Аналіз проведений у другому розділі, дозволив визначити основні проблеми, щодо формування та використання прибутку на підприємстві, тому у третьому розділі було визначено основні шляхи покращення управління формуванням прибутку, серед яких визначено наступні: збільшення ресурсної бази та їх інвестиційного потенціалу, за рахунок нарощування власних грошових коштів; створення резервних фондів, які б гарантували покриття збитків та сприяли б зміцненню надійності й стабільності; розробка фінансового плану, який дозволить реально оцінити надходження і витрати в майбутньому.

Серед основних джерел формування прибутку названо такі, як зростання попиту на послуги, розширення асортименту послуг, та цінова політика, а також зміцнення позицій на локальному ринку та подальший розвиток експортного напрямку діяльності підприємства. Виходячи з факторів, що мають вплив на прибуток та джерел їх формування, а також тенденцій, що склалися на підприємстві, було визначено темпи зростання чистого доходу у плановому році на рівні 123%, який складе у 2018 році 765976,4 тис.грн., а чистий фінансовий результат становитиме 438107,8 тис. грн, що на 119,1% більше ніж у 2017 році. Отже, запропоновані та розраховані показники, направлені на використання можливостей підприємства ефективно здійснювати свою діяльність, і надалі покращувати свої показники.



## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рябец П.С., Бондаренко Т.Н. Анализ факторов, влияющих на финансовые результаты деятельности предприятия // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. – 2016. – № 6-4. – С. 761-764
2. Нагайчук В. В. Вплив якості прибутку підприємства на ефективність його функціонування /В.В. Нагайчук // Економіка розвитку, - 2013. - № 1 (65) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: [http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/eu131\\_65/e131nah.pdf](http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/eu131_65/e131nah.pdf)
3. Мантуленко В. В., Керженцева А. А. Управление прибылью предприятия [Текст] /В.В. Мантуленко// Инновационная экономика: материалы Междунар. науч. конф. (г. Казань, октябрь 2014 г.). Казань: Бук, 2014. - С. 48-50. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://moluch.ru/conf/econ/archive/130/6160/>
4. Найт Ф.Х. Риск, неопределенность и прибыль [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.economic-lib.ru/biznes47.htm>
5. Латыпова Л.В. Прибыль как направление устойчивого развития предприятия [Електронний ресурс]: – Режим доступу: [https://урок.рф/library/pribil\\_kak\\_napravlenie\\_ustojchivogo\\_razvitiya\\_predp\\_142\\_331.html](https://урок.рф/library/pribil_kak_napravlenie_ustojchivogo_razvitiya_predp_142_331.html)
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 – IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/436-15.>, ст. 142 . Поточна редакція 2018р.
7. Податковий кодекс України редакцією від 02.12.2010р. №2755-VI зі змінами та доповненнями – IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://urist-ua.net/%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0% F\\_134/](https://urist-ua.net/%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0% F_134/), ст. 134
8. Міжнародних стандартів фінансової звітності: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929\\_010](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/929_010)

9. Відун В.А. Економіка підприємства: навч. посібник. / В.А. Відун, Ю.В. Пономарьова// – К.: Наукова література, 2013. – 436 с. ,с. 422
10. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: “Ника-Центр”, 1998.- 544 с.
11. Ногіна С. Шляхи вдосконалення формування та розподілу прибутку / С. Ногіна, М. Свиридова // Економічний аналіз. – 2011. – Вип. 8. – Ч. 2. – С. 283-285, с. 283
12. Гуторова О.О. Поняття та сутність, роль і значення прибутковості сільськогосподарських підприємств / О.О. Гуторова О.О., Р.А. Гадяцький // Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка. Економічні науки. Вип. 126, 2015 р. – С.124-130., с 125
13. Майборода О.Є. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства»/ О.Є.Майборода, Г.О.Сукрушева, Є.В. Куліш. - МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО № 10. – 2017. – С.310-313.
14. Майнуйленко В.В. Экономическая сущность, виды и функции прибыли хозяйствующего субъекта: современный аспект / В.В Майнуйленко. ДАЙДЖЕСТ-ФИНАНСЫ ИЗБРАННЫЕ СТАТЬИ МЕСЯЦА № 10(214) – 2012. – С.25 – 34
15. Кириллова Л.Н. *Виды прибыли в системе управления прибылью / Кириллова Л.Н. // Экономический журнал. – М.: Каллиграф. – 2015. – № 16 – С. 57-76*
16. Винокурова Я.А. Способы повышения прибыли фирмы /Я.А. Винокурова// Международный студенческий научный вестник. – 2014. – № 1. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://eduherald.ru/ru/article/view?id=11794>
17. Хмелевський О.В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування / О.В. Хмелевський // Економіст. – 2008. – № 3. – С. 50–53

18. Алексеев В. М. Управление прибылью предприятия: основные задачи /В.М. Алексеев // Молодой ученый. — 2016. — №23. — С. 198-200. [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/127/35268/>
19. Афанасьева К.Е. Управление прибылью предприятия и пути его совершенствования /К.Е. Афанасьева// Современные научные исследования и инновации. 2016. № 11 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://web.snauka.ru/issues/2016/11/75266>
20. Панченко І.А. Функції прибутку: значення для забезпечення економічного розвитку суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] / І.А. Панченко.// – Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/3475/1/71.pdf>
21. Кириленко К.О. Прибуток підприємства: дослідження теоретичних аспектів/К.О.Кириленко//<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/284.pdf>
22. Клишевич Н. Б. Финансы организаций: менеджмент и анализ. — М.: КНОРУС, 2016. — 245 с.
23. Савицкая Г. В. Экономический анализ: учебник для студентов высших учебных заведений./Г.В.Савицкая// — М.: ИНФРА-М, 2014. — 647 с.
24. Селезнева Н. Н., Финансовый анализ. Управление финансами: учебное пособие./Н.Н. Селезнева// — М.: ЮНИТИ, 2012. — 639 с.
25. Баранцева С. Стратегія управління прибутком як регулятор діяльності підприємства / С. Баранцева // Торгівля і ринок України. – 2015. – № 14. – Т. 2. – С. 81–86.
26. Безбородова Т. В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємств / Т. В. Безбородова // Держава та регіони. – 2013. – № 7. – С. 25–26.
27. Кундицький О. О. Про прибуток як основне джерело заощаджень підприємств / О. О. Кундицький // Науковий вісник: зб. наук.-техн. пр. – Львів : НЛТУУ, 2014. – Вип. 20.13. – С. 151–156.



28. Міценко Н. Г. Ефективність і результативність діяльності торговельного підприємства: оцінка та планування / Н. Г. Міценко, І. П. Міщук // Науковий вісник: зб. наук.-техн. пр. – Львів: НЛТУУ, 2017. – Вип. 22.8. – С. 260–269

29. Кучеркова С. О. Фактори формування прибутку в сільськогосподарських підприємствах / С. О. Кучеркова // Економіка і прогнозування. – 2015. – № 7. – С. 70–72.

30. Податкові надходження [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://cost.ua/budget/revenue/#1>

31. Морщенок Т. С. Задорожня В. О. Економічна сутність прибутку підприємства та його роль в умовах ринкової економіки / Т. С. Морщенок // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечнікова 2013 Т 18 випуск 4/2.

32. Серединська В. М. Економічний аналіз : навчальний посібник / В. М. Серединська, О. М. Загородна, Р. В. Федорович. / В. М. Серединська // - Тернопіль : Видавництво Астон, 2010.

33. Тимофеева С. А., Кибальчич П. Ю. Направление анализа влияния различных факторов на прибыль предприятия // Научные записки Орел ГИЭТ. — 2012. — № 1(5). — URL: [http://orelgiet.ru/docs/pdf/3\\_10\\_12\\_12.pdf](http://orelgiet.ru/docs/pdf/3_10_12_12.pdf)

34. Басюркіна Н. Й., Аналіз і оцінка зовнішніх і внутрішніх чинників формування прибутку у виноробній галузі / Н. Й. Басюркіна // [Електронний ресурс]. - Режим доступу [http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:rM6Byz5cJjUJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE\\_FILE\\_DOWNLOAD%3D1%26Image\\_file\\_name%3DPDF/echp\\_2011\\_2\\_8.pdf+%&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:rM6Byz5cJjUJ:irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/echp_2011_2_8.pdf+%&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b)

35. Шарінова Г. А. Управление прибылью предприятия в современных условиях / Г. А. Шарінова // Современные научные исследования и инновации. 2014. № 11. Ч. 2 [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://web.snauka.ru/issues/2014/11/40871>

36. Винокурова Я.А., Способы повышения прибыли фирмы /Я.А. Винокурова // Международный студенческий научный вестник. – 2014. – № 1. [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <https://eduherald.ru/ru/article/view?id=11794>
37. Павлишенко М.М., Формування прибутку в умовах ринкових відносин / Павлишенко М.М. // Науковий вісник, 2015, вип. 17.4. - С. 233-235
38. Алиева, С. С. Совершенствование формирования и распределения прибыли предприятий в условиях модернизации экономики (на примере предприятий Самаркандской области) [Текст] : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. экон. наук: спец. 08.00.07 «Финансы, денежное обращение и кредит»/С. С. Алиева. – Ташкент, 2015. – 26 с.
39. Гуткевич, С. О. Інвестування: теорія і практика [Текст] : навчальний посібник/ С. О. Гуткевич.//– 2. вид., доп. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2011. – 258 с.
40. Ковалев, В. В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью [Текст] : учебно- практ. Пособие /В. В. Ковалев.// – М. : ТК: Велби, Изд-во Проспект, 2013. – 336 с
41. Круш, П. В. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства: собівартість, прибуток [Текст] : навч. посіб. / П. В. Круш, О. В. Клименко, В. І. Подвігіна.// – К. : НТУУ «КПІ», 2012. – 488 с.,
42. Лепейко, Т. І. Процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства [Текст] : монографія/ Т. І. Лепейко, А. В. Котлик.// – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 316 с.
43. Раєвнева, О. В. Санаційна стратегія промислового підприємства: механізм формування та моделі реалізації [Текст] : монографія /О. В. Раєвнева, М. М. Берест.// – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2012. – 344 с.
44. Прибыль предприятия, ее виды. Факторы, влияющие на величину прибыли. Направление использования [Электронный ресурс]. – Режим доступа [https://studopedia.ru/16\\_79498\\_pribil-predpriyatiya-ee-vidi-faktori-vliyayushchie-na-velichinu-pribili-napravlenie-ispolzovaniya.html](https://studopedia.ru/16_79498_pribil-predpriyatiya-ee-vidi-faktori-vliyayushchie-na-velichinu-pribili-napravlenie-ispolzovaniya.html)

45. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
46. Головний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://nfp.gov.ua>
47. Тиравский В. В Украине вырос рынок финансового лизинга /В. Тиравский//: [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://ubr.ua/finances/macroeconomics-ukraine/v-ukraine-vyros-rynok-finansovoho-lizinha-3838058>
48. Беляев А.А. Системология организации / А. А. Беляев, Э. М. Коротков.// – М. : ИНФРА-М, 2014. – 182 с.
49. Катькало В.С. Эволюция теории стратегического управления: монография / В. С. Катькало; С.-Петербург. гос. ун-т, Факультет менеджмента. — СПб.: Издат. дом С.-Петербург. гос. ун-та, 2013. — 548 с.,3 Клейнер Г.Б. Стратегический менеджмент: актуальные проблемы и новые направления / Г.Б. Клейнер // Проблемы теории и практики управления. – 2009. – № 1. – С. 15–22.
50. Шацкая Е. Ю. Применение концепции жизненного цикла для мониторинга развития социально-экономических систем / Е. Ю. Шацкая // Вестник Северо-Кавказского государственного университета. – 2015. – No 1 (22). – с. 27–32
51. Голубков Е. П. ABC- и XYZ-анализ: проведение и оценка результативности /Е. П. Голубков // Маркетинг в России и за рубежом. — 2012. — № 3. — С. 12—23.
52. Економічний аналіз: теорія і практика [Текст]:[підручник]/ [Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній]; за ред. А.Г. Загороднього. – Львів: «Магнолія Плюс», 2014. – 248с.



53. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник./С.Ф. Покропивний// – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2015. – 528 с
54. Маркина И. А. Оптимизация управления прибылью торговых предприятий на основе разработки комплексной системы управления прибылью /И. А. Маркина // Бизнес. Образование. Право. Вестник волгоградского института бизнеса. – 2014. - № 3 (24). – С. 35-39.
55. Головачев А. С. Методологические основы управления формированием прибыли на предприятиях в условиях его инновационного развития Экономика и управление. /А. С Головачев// — 2016. — No1(45) [Электронный ресурс]. – Режим доступа:[http://media.miu.by/files/store/items/eiup/45/eiu\\_1\\_2016\\_3.pdf](http://media.miu.by/files/store/items/eiup/45/eiu_1_2016_3.pdf)
56. Денисенко Л.О., Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві / Л.О. Денисенко, Ю.О. Кучерявенко // Проблеми економіки організації та управління підприємствами. Вісник КНУТД. – 2014. – № 1. – С. 145–152.
57. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2014. – No 28. – С. 125–132
58. Асист. Лихолат С.М.; студ. П.Р. Маделик – Львівська економічна сутність прибутку підприємства / С.М. Лихолат //Збірник науково-технічних праць Науковий вісник, 2017, вип. 16.2 С 186 - 190]
59. Куц Л.Л. Капітал підприємства: формування та використання : опорн. консп. лекцій / Л.Л. Куц.// – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 114 с.
60. Кобець А.О. Формування механізму управління прибутком підприємств в умовах ринкової економіки: автореф. на здоб. наук. ступ. к-та економ. наук / А.О. Кобець// – Донецький національний університет. – Донецьк. – 2013. – 21 с
61. Ширягіна О.Е. Методика аналізу фінансових результатів підприємства / О.Е. Ширягіна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – No 5. – С. 60–64.

62. Нэгл Т.Т. Стратегия и тактика ценообразования : Руководство по принятию решения, приносящих прибыль / Т.Т. Нэгл, Р.К. Холоден//; пер. с англ. М.Е. Павлова. – С.Пб.:Питер, 2013. – 544с.

63. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз / Н. П. Шморгун, І. В. Головка//. – К. : ЦНЛ, 2015. – 528 с

64. Файфер Б. Удвойте ваши прибыли: 78 способов сделать фирму высокоприбыльной / Боб Файфер//. – М.: ЮНИТИ, 2016. – 143 с

65. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа. / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин, Е.В. Негашев//. – М.: ИНФРА – М, 2013. - 208 с

66. Грищенко, О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие / О.В. Грищенко//. –Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2015. –112с. [Электронный ресурс]. –Режим доступа: <http://www.aup.ru/books/m67/7.htm>

67. Хайруллин, А. Г. Управление финансовыми результатами деятельности организации / А. Г. Хайруллин // Экономический анализ: теория и практика. — 2017. — № 10. — С.40.

68. ALD Automotive Україна [Электронный ресурс]. – Режим доступа <http://aldcarmarket.com.ua/pro-ald-automotive>

69. Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2017рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/FK/OsnPokazn/FK\\_4%20%D0%BA%D0%B2\\_2017.pdf](https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/FK/OsnPokazn/FK_4%20%D0%BA%D0%B2_2017.pdf)

70. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник. /Ю.С. Цал-Цалко// – К., «ЦУЛ», 2015. – 451с.

71. Индекси споживчих цін на товари та послуги у 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/ct/is\\_c/isc\\_u/isc2017m\\_u.html](http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/ct/is_c/isc_u/isc2017m_u.html)

72. Сокольська Р.Б. Фінансовий аналіз: Частина II. Спеціальні методи фінансового аналізу: Навч. Посібник./ Р.Б. Сокольська// – Дніпро: НМетАУ, 2016.- 76с.

73. Шимко, П. Д. Международный финансовый менеджмент : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / П. Д. Шимко//. — 2-е изд., пер. и доп. — М.: Издательство Юрайт, 2016. — 493 с.  
[https://stud.com.ua/74759/finansi/mizhnarodniy\\_finansoviy\\_menedzhment](https://stud.com.ua/74759/finansi/mizhnarodniy_finansoviy_menedzhment)

74. Залізти в лізинг: як виглядає ринок лізингу в Україні і чи є надія на його розширення [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://1plus1tv.ru/series/tureckie\\_serialy\\_na\\_russkom\\_jazyke/17263-as-asi-vs-seryi-1-71-serya-11-smotret-onlayn-tureckiy-seral-ukrayinskoju-movoyu.html](http://1plus1tv.ru/series/tureckie_serialy_na_russkom_jazyke/17263-as-asi-vs-seryi-1-71-serya-11-smotret-onlayn-tureckiy-seral-ukrayinskoju-movoyu.html)

75. У 2018 році обсяги лізингових операцій в Україні збільшаться [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://konkurent.in.ua/news/ukrayina/25480/u-2018-roci-obsyagi-lizingovih-operacij-v-ukrayini-zbilshatsya-.html>

76. Рынок лизинга в 2018 году вырастет в два раза [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://finclub.net/news/rynok-lizina-v-2018-godu-vyrastet-v-dva-raza.html>



# ДОДАТКИ

## Додаток А

Додаток А

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ** Дата (рік, місяць, число) **2016 01 01**  
**"ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ"** за ЄДРПОУ **30436756**  
 (найменування)

КОДИ		
2016	01	01
30436756		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)  
 за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

## І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	488 416	390 877
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 241 210 )	( 231 187 )
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
<b>Валовий:</b>			
прибуток	2090	247 206	159 690
збиток	2095	( - )	( - )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	82 434	31 699
у тому числі:	2121	24 245	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	( 33 417 )	( 25 189 )
Витрати на збут	2150	( 5 207 )	( 4 963 )
Інші операційні витрати	2180	( 1 506 )	( 5 391 )
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>			
прибуток	2190	289 510	155 846
збиток	2195	( - )	( - )
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	66 922	38 680
Інші доходи	2240	173 281	84 276
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	( 34 356 )	( 31 396 )
Витрати від участі в капіталі	2255	( - )	( - )
Інші витрати	2270	( 229 745 )	( 352 016 )
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-



## Додаток А

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	4 599	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>93 844</b>	<b>125 531</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>735 244</b>	<b>886 935</b>

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 609	2 609
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	180 858	419 133
Неоплачений капітал	1425	( - )	( - )
Вилучений капітал	1430	( - )	( - )
Інші резерви	1435	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>183 467</b>	<b>421 742</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	207
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	225 115	137 472
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	782	786
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	782	786
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	<b>225 897</b>	<b>138 465</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	286 799	241 279
товари, роботи, послуги	1615	2 314	7 671
розрахунками з бюджетом	1620	6 445	29 828
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	24 472
розрахунками зі страхування	1625	-	51
розрахунками з оплати праці	1630	68	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	20 837	35 810
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9 417	12 089
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>325 880</b>	<b>326 728</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1700</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду</b>	<b>1800</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>735 244</b>	<b>886 935</b>

Керівник

Жоліо Гер-Владімір Марі Моріс

Головний бухгалтер

Борихіна Марина Валеріївна

<sup>1</sup> Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.



## Додаток А

Додаток Б

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ  
"ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ"**  
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	01	01
30436756		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)  
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

## I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	622 745	488 416
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 283 718 )	( 241 210 )
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
<b>Валовий:</b>			
прибуток	2090	339 027	247 206
збиток	2095	( - )	( - )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	242 210	82 434
у тому числі:	2121	9 157	24 245
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	( 27 986 )	( 33 417 )
Витрати на збут	2150	( 9 023 )	( 5 207 )
Інші операційні витрати	2180	( 41 706 )	( 1 506 )
у тому числі:	2181	38 943	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>			
прибуток	2190	502 522	289 510
збиток	2195	( - )	( - )
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4 036	66 922
Інші доходи	2240	-	173 281
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	( 17 628 )	( 34 356 )
Втрати від участі в капіталі	2255	( - )	( - )
Інші витрати	2270	( 40 587 )	( 229 745 )
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-



## Додаток А

резервних незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	2 263
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>125 531</b>	<b>177 911</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>-</b>	<b>4 223</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>886 935</b>	<b>1 219 767</b>

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 609	2 609
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	398 642	766 479
Неоплачений капітал	1425	( - )	( - )
Вилучений капітал	1430	( - )	( - )
Інші резерви	1435	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>401 251</b>	<b>769 088</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	20 698	25 739
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	137 472	184 731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	786	1 105
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	786	1 105
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	<b>158 956</b>	<b>211 575</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	241 279	197 769
товари, роботи, послуги	1615	7 671	768
розрахунками з бюджетом	1620	29 828	4 040
у тому числі з податку на прибуток	1621	24 472	3 990
розрахунками зі страхування	1625	51	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	35 810	36 527
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комбійні доходи від переотраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	12 089	-
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>326 728</b>	<b>239 104</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>	<b>1700</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</b>	<b>1800</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>886 935</b>	<b>1 219 767</b>

Керівник

*ЕЦП Жоло П.-В.*  
М. М.

*Жоло П'єр-Владимір Марі Моріс*

Головний бухгалтер

*ЕЦП Борихіна*  
М. В.

*Борихіна Марина Валеріївна*

<sup>1</sup> Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.



# Додаток Б

Додаток Б

Додаток 1  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	<b>ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ"</b>	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	2017   01   01 30436756
Територія	вулиця Гвардійська, буд. 80 м. Київ, 03118	за КОАТУУ	8036100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів	за КВЕД	77.11
Середня кількість працівників	67		
Адреса, телефон	вулиця Гвардійська, буд. 80, м. Київ, 03118	2476969	
Одиниця виміру: тно. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

-  
v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)  
на 31 грудня 2016 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	2	5
первісна вартість	1001	6 155	6 160
накопичена амортизація	1002	6 153	6 155
Незавершені капітальні інвестиції	1005	812	908
Основні засоби	1010	474 240	589 456
первісна вартість	1011	636 820	773 512
знос	1012	162 580	184 056
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	165 012	171 035
Відоточені податкові активи	1045	1 334	-
Гудвіл	1050	-	-
Відоточені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	641 400	761 404
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси	1100	1 011	1 558
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	1 011	1 558
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 589	48 678
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 964	8 876
з бюджетом	1135	8 180	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	8 030	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5	1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	28 583	34 013
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	28 583	34 013
Витрати майбутніх періодів	1170	21 913	32 405
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-



## Додаток Б

Продовження додатка 2

<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	265 612	-
збиток	2295	( - )	( 104 610 )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(27 337)	(1 429)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	238 275	-
збиток	2355	( - )	( 106 039 )

### II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)</b>	<b>2465</b>	<b>238 275</b>	<b>(106 039)</b>

### III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11 156	9 920
Витрати на оплату праці	2505	17 739	18 461
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 694	5 103
Амортизація	2515	88 025	84 603
Інші операційні витрати	2520	209 930	171 646
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>331 544</b>	<b>289 733</b>

### IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Жоліо П'єр-Владимір Марі Моріс

Головний бухгалтер

Борихіна Марина Валеріївна





# Додаток Б

Додаток Б

Додаток 1  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	<b>ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПЕРША ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ"</b>	Дата (рік, місяць, число)	2017	01	01
Територія	м.Київ	за ЄДРПОУ	30436756		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8036100000		
Вид економічної діяльності	Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	64	за КВЕД	77.11		
Адреса, телефон	ВУЛИЦЯ ЛІПНЬСЬКА, буд. 8, м. КИЇВ, 04070		2476969		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності			V		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)  
на 31 грудня 2017 р.

		Форма №1 Код за ДКУД 1801001	
А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	5	76
первісна вартість	1001	6 160	6 239
накопичена амортизація	1002	6 155	6 163
Незавершені капітальні інвестиції	1005	908	11 472
Основні засоби	1010	589 456	913 405
первісна вартість	1011	773 512	1 130 813
знос	1012	184 056	217 408
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	171 035	112 680
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	761 404	1 037 633
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси	1100	1 558	1 162
Виробничі запаси	1101	-	-
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	1 558	1 162
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	48 678	53 130
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8 876	6 222
з бюджетом	1135	-	26 289
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1	87
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	34 013	55 663
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	34 013	55 663
Витрати майбутніх періодів	1170	32 405	33 095
Частка перестраховника у страхових резервах у тому числі з:	1180	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-



## Додаток Б

Продовження додатка 2

<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	448 343	265 612
збиток	2295	( - )	( - )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(80 506)	(27 337)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	367 837	238 275
збиток	2355	( - )	( - )

### II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)</b>	<b>2465</b>	<b>367 837</b>	<b>238 275</b>

### III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12 984	11 156
Витрати на оплату праці	2505	19 880	17 739
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 792	4 694
Амортизація	2515	110 505	88 025
Інші операційні витрати	2520	355 961	209 930
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>503 122</b>	<b>331 544</b>

### IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

*ЕЛІТ Жоліо П.-В.*  
М. П.

Жоліо Пер-Владімір Марі Моріс

Головний бухгалтер

*ЕЛІТ Борихіна*  
М. П.

Борихіна Марина Валеріївна



**Додаток В**

<b>№</b>	<b>Назва ризику</b>	<b>Джерело</b>	<b>Наслідки</b>	<b>Вплив ризику 1 до 10</b>	<b>Ймовірність 1 до 10</b>	<b>Важливість (risk exposure)</b>
1	Високий відсоток комерційного кредиту	Високі ставки по кредитах виникають тому, що у компанії є потреба в оборотних коштах, які вони в умовах України можуть отримати тільки в банку	неможливість повернути кошти, втратити майно	10	5	50
2	Конкуренція з боку інших підприємств, що здійснюють лізингову діяльність	Появи нових конкурентів, як вітчизняних так і іноземних	Зменшення частки ринку, загострення конкуренції, зниження цін та рентабельності	10	3	30
3	Недостатній попит на предмети лізингу	Зниження відсотків за кредити, споживачі будуть звертатися у банки	Зменшення обсягів діяльності, доходів та прибутків	8	5	40
4	Інформаційна непрозорість діяльності споживачів	Неповна інформація, що надається підприємству від споживача послуг	Невиконання зобов'язань, що веде до втрати майна та коштів	8	2	16
5	Існуючий рівень оподаткування	Збільшення рівня оподаткування	Зростання податкового навантаження, зменшення прибутків	7	3	21

6	Недосконалість нормативно-правового регулювання лізингової діяльності	Розбіжності у законодавстві та у понятійному апараті на рівні законодавства	Неузгодженість у негативно впливають суб'єктами лізингу і на операцій
7	Складність з отриманням кредиту	Складна процедура отримання кредитів	Неможливість р
8	Нестача фінансових коштів	Зростання дебіторської заборгованості, повернення зобов'язань	Неможливість л зобов'язанн
9	Некваліфікований персонал	Непрофесіоналізм, брак досвіду	Втрата клієнтів,
10	Невиконання договірних зобов'язань	Зростання боргових зобов'язань	Втрата репутації
11	Втрата матеріальних активів	Невиконання договірних зобов'язань, форс-мажорні ситуації, стихійні лиха	Втрата майна банкрутство
12	Страховий портфель у розрізі клієнтів	Недобросовісні клієнти, порушення умов договору	Зростання дебіт

## Вплив факторів на величину прибутку

№ з/п	Показник	2016 р.	2017 р.	Зміни	
				тис.грн	%
1.	Дохід від реалізації продукції (ДР)	488416	622745	134329	127,50
2.	Інші операційні доходи (ОД)	82434	242210	159776	293,82
3.	Собівартість реалізованої продукції (С)	241210	283718	42508	117,62
4.	Адміністративні витрати (АВ)	33417	27986	-5431	83,75
5.	Витрати на збут (ВЗ)	5207	9023	3816	173,29
6.	Інші операційні витрати (ОВ)	1506	41706	40200	2769,32
7.	Інші фінансові доходи	240203	4036	-236167	1,68
8.	Інші фінансові витрати	264101	58215	-205886	22,04
9.	Податок на прибуток (ПП)	27337	80506	53169	294,49
10.	Чистий прибуток (ЧП)	238275	367837	129562	154,37

Δ ВЦ	6165,792
Δ ВНУД	128163,2
Δ С(№з пер.)	2809,089
Δ СНИУД	39698,91
Δ Пц	3356,703
Δ Пр	-38585
Δ ПОД	159776
Δ ПФД	-236167
Δ ПФВ	205886
Δ ППП	-53169
	129562